SANAL

OĞDEK

HAFTALIK BAYRAMLIK DERGİ 22 OCAK 1999 YIL: 1 SAYI: 3 FİYATI: (KDV'Lİ) 200 BİN LİRA

HAFTALIK MİZAH DERGİSİ

sevdaya yasak koyanın dünyada yeri olmaz

AKİF KURTULUŞ

Elveda

Ankara'da 1990 Ağustos'unda taşındığım Dr. Mediha Elden Sokak'tan Ekim 1994'te ayrıldım. Bu dört yıl sokağın aslında mahallenin demek gerekiyor, işyerlerine direnişinin son dönemiydi belki de. Fazla değil, altı ay sonra ilk geçişimde en azından benim apartmanımdaki komşuların tamamının şöyle ya da böyle tahliye edildiğini öğrendim.

Can çekişen bir sokaktan, ölümünü görmeden ayrılmıştım.

Sokak artık dinlendirmiyordu, ama yormuyordu da. Bir yandan artık sevginizin azalmaya başladığını anlıyordunuz; öte yandan hala sizi bir arada tutan bir bağlılığı hissettiriyordu. Yalnız kalmanıza izin vermiyordu belki ama can sıkıntınızı bastıran uzun bir telefon konuşması gibiydi. Sarhoşluğunuzdan nerdeyse tüiksinirdi daha sokağın başından köşeyi dönmeyi görün, gelip kolunuza giren de oydu. Huzur vermiyordu da. Huzursuzluğunuzu ilk anlayıp yanımıza sokulan bir kediydi. Bir doktor şefkati vardı bu sokakta. Adını aldığı kadının imgesini bırakmadım bir türlü. Ama ismi anıldığında içinizi bir ürküntünün kuşattığı, karşılaştığınızda şefkatini esirgemeyen, çocukluğunuzun güleç yüzlü, hafif tombul, göğüsleri kolonya kokulu doktor hanımı.

1993 yılının ılık bir Haziran akşamı hiç bir zaman benim olmamış, benim olması için doğrusu, Aytül'ün Ankara ve yurtdışı seyahatlerinde -o da eğer unutmazsam- sabahları başka bir şey yapmadığım çiçekli balkonda bir akşam sefasına hazırlanıyordum. Lojistik destek için uğradığım bakkal Ziya. Bir tomar bilgisayar kağıdını yırtarak rakımı sararken, bizim apartmanını "komple" Halk Bankası'nın alacağını söylüyordu. Aşağıda okuyacağınız yazıyı, balkonda bir kaç kadeh sonra, yeni bir "duble" için geçtiğim mutfakta buldum. Bu print-out'ların sahibini öğrenmek istiyordum.

Bir bilgisayar şirketinden böyle ara sıra, tomar tomar getiriyorlarmış.

Bir PC alıcısı maskesiyle girdiğim işyerinde yazıyı yatıştıracağım birini alıyordum. Aynı hafta içinde iki, üç kez şu konfigürasyon mu olsun bu mu türünden yapılan "münazara" ve "münakaşa"ların ardından. Masasının arkasındaki duvarda Nietszhe'nin resmi yapıştırılmış 30-35 yaşındaki bir adam gerçek alıcı olmadığımı anlayarak niyetimin ne olduğunu "lisan-ı münasıp" ile sordu. Üç beş ay seyrekte olsa eve geçmeden bir kahve içmek için uğrayarak ahbaplık ettik. Benim de bir PC müşterisi olmadığımı anlamıştı.

Şiirle ilgili muhabbetimiz şimdi daha iyi hatırlıyorum, masasının üstüne derme çatma yayılmış kağıtlar dosyalar arasında köşede duran iki kitaba gözüm takıldığında başladı. Galiba aradan bir iki ay geçmişti. "Gezgin"i anlayabilirdim ama Dost yayınlardan çıkmış iki kitabını bu masada görmem beni sevindirmiş; yine de şaşırtmıştı. Peki ya Ergin Günçe'nin yine Salim Bey ve Nezihe Hanım'ın dost Yayınevi'nden çıkmış "Genç Ölmek"e ne demeliydi?

"Peki bak, 'Arkadaşlar' diye bir şiire başlayacağım" dedim. Masanın başındaydı, bense iki kitabı da "yakalamış" fakat konuya bir yerden girmeyi iyiden iyiye isteyen birisi olarak karşısında oturduğum koltuktan kalkarak pencere önüne yöneldim, Doktor Hanım'ın sokağını seyrediyordum.

Ben, "yargı çok'a ayrılır, ilk dersimiz bu" der demez, yeniden doğruldu. Yanıma geldi, elini omzuma koyarak; "Bay Avukat" dedi.

"Sen de artık 'anlamlı' savunma yap"

Duruşma Çarşambaya ertelenir o zaman
Suskun bir orkestra olan jüri
"Halk adına" yardımlar sunmaktadır
Dışardaki fotoğrafçı bir kalabalık
Bir vapur düdüğü dolaşır sanığın kafasını
Aklınakarpuzlar helvalar takılır
Dersler burda biter, yaz sınavları yaklaşır
Arkadaşlar, gerekçeli yaşamalıyız
Zira santranç filan değil oynadığımız
Zira şiir böyle gelişmektedir
Tanrı bir müziktir. Terslik burda bana kalırsa
İşbölümüne inanır güvenir bana
ve Öteki Yargı Yöntemi Hocalarına
Sonrasını ikimiz de bir ağızdan söyledik
"Sınavda hepinize başarılar dilerim
Soruları okumadan cevaplamayın
can'la oynuyorsunuz şunun şurasında"

Bir kaç kere daha görüştük. Yine balkonda olduğum bir akşamüstü, sokaktan "avukat n'aber" sesine döndüğümde iki dakika sonra karşımdaydı. Beş yıl, "yıllar"sa, evet yıllar geçmiş; esaslı bir "Nihavent Gecesi" yaşadık. Şekip Ayhan Özışık'dan, "yine hazan mevsimi geldi / yine yapraklar rüzgarların peşi sıra gidecek / yine deli gönlüm yine bu mevsimde / hicranını yalnız başına çekecek" diye başladığında. "Kimseye etmem şikayet" diye devam etmiştim. Sadettin Kaynak'ta biraz dolaştıktan sonra, Osman Nihat Akın'ı yadederek "yine bu yıl ada sensiz"le akan gece, nasıl bitti hatırlamakta zorlanıyorum. Apartmanın önünden köşede taksiye binmek üzere geçerken, aşağıdan bana yeleğinin cebinden çıkardığı bir şey fırlattı. "Avukat herkese vermem" dedi, "karanfil çiğnemesini bilenindir. Karanlıkta fırlattığı o küçük taneyi tutamayacağımı biliyordum: Attı işte.

Bir sonraki uğrayışımda, işten ayrılmıştı. Araya aylar girdiğinde bir gün, Bilinmeyen Numaralar'dan telefon numarasını sorduğumda karşımdaki şefkatli ses, numarada gizlilik kaydı olduğunu söylüyordu.

Demokrasi'deki yazılarımın birinde bu hikayeyi yazmayı çok istedim. Nedense bunun bir ihanet olacağını düşündüm. Erteledim. Aradan geçen zamanın hepimizi "iyileştirdiğini" görüyorum. Burda bir ihanet varsa eğer, bu ikimiz içinde artık hoşgörülebilir bir kabalıktır. Herhalde rakı şişesine sarılı yazıyı onunla hiç konuşmadık. Bazen ben de kendime soruyorum: Elveda gerçekten onun mu? İhanet olmasa da özel isimleri tamamen çıkardım ve kimliğini deşifre edebilecek bir iki çağrışıma sebep olmamak için özenli davranmaya çalıştım. Okuyan hemen anlayacaktır. Romantik Komo yazımdaki bir iki paragraf, "Elveda"dan çalıntıdır.

Ortak iki tanıdıktan şimdi çok uzak bir ülkede olduğunu, Kübalı bir kadınla evli, çocuklu ama mutsuz olduğunu öğrendim.

Ben sadece "elveda" demeye fırsat bulamadan ayrıldığım bir sokağa borcumu ödemek istedim.

Körfez ülkelerinde oruçtan sonra aşırı yiyenler için hastaneler alarmda (Hürriyet, 18 Ocak) / Sonsuz yaşamaya karar veren ölümden dönmez / Abdala, "Kar Yağıyor" demişler, "Titremeye hazırım" demiş / *Güneş balçık ile sıvanmaz ey dil, / Bi-zeban da olsa bellidir kamil, / Kendünden gayriyi beğenmez cahil, / Kendi çalar, kendi oynar demişler. (M.Fuat Köprülü/Türk Sazşairleri)....*

Kızgın Buhar (Babama..)

Mehmet Saygı

ÖRDEK-NAME..... AHMET EKEN

Ördeğin lügatımızdaki yeri bilinir. Türkülere, şiirlere konu olmuşluğu var. Kimi yörelerde turna kadar değerli. Yemek olarak da öyle. Bi sürü anlamı var. Anlam yüklü yani. Diğer uçuculara, kaçıcılara benzemiyor. Ördeklisi var, portakallısı var, yeşil başlısı var. Ahmet Eken bunu farkeden ender yazarlardan biri. Yemedi içmedi bize yetiştirdi. Kimisi ayrılıkların adını bilirmiş biz ördeklerin...

Olay şöyle gelişti, bir gün bir kitaba rastladım ve ilgimi çektiği için aldım. Aldığım kitap bir sözlük ve benim her türlü sözlüğe biraz merakım vardır. Konunun yabancısı olsam da, sözlüğü alır ve şöyle bir karıştırırım. Bazen gün gelir hayli işime yarar, bazen de ilk elden geçirmeden sonra, karmakarışık raflardan birinde yerini alır ve "bekler". Bu sözlük öyle olmadı, zaten keşfi de hayli yeni ve sonra bir gün, "Sanal Ördek" cilerle karşılaştım. Onlara bir şeylere yazabileceğimi söyledim. Onlar da, "olur" dedi, bütün mesele bu.

Gelelim sözlüğün adına, sanına: 1909 yılında yayınlanmış, İngilizce bir sözlüğün Türkçe çevirisi. Çevirinin yayın tarihi; 1994. Yazarı/hazırlayan: Danison Ross (Galiba kitabın künyesini yazmaya sondan başladım). Çeviri: Emine Gürsoy - Naskali tarafından yapılmış ve adı, **"Kuş İsimlerinin Doğu Türkçesi, Mançurca ve Çince Sözlüğü"** . Yazar her kuşun adını sadece bu üç dilde değil ayrıca Latince ve İngilizce olarak da belirtmiş. Çevirmen de buna, Türkçe karşılıklarını eklemiş, velhasıl ilginç bir çalışma olmuş. Sayfalarını karıştırırken, ördek cinslerinin ve buna uygun adlandırmaların çokluğu dikkatimi çekti. Yanlış saymadıysam, bu dillerde "ördek" ile ilgili 26 kelime var.

İşte bazı örnekler: **"Ajige yangsimu niyehe"**, Mançurca bilmeyen okurlar için hemen Türkçesini de yazalım; **"Bir cins ördek, gövdesi küçükmüş".** Kaşıkçı ördeğine Çinliler, "maya" diyorlarmış. Tüyleri renk renk olan ördeğin adı; **"Çapar Karrak Udak"**. Doğu Türkçesi'nde adı böyle geçiyor; **"Benekli Ördeğin"**. Başı eflatun, kaşları beyaz, ibikli bir ördek türü daha var. Erkeği ve dişisi ayırt edilemiyor. Latinvce adı; **"aix galericulata"**, Doğu Türkçesinde; **"q uşmaq Urdak"** (Çevirmen buna muhtemelen Türkçe bir karşılık bulamamış, çünkü belirtmiyor). The **Eastern Grey Duck** (Kelime manası: Doğulu Gri Ördek). Kırmızı tüyleri varmış, ayakları küçük ve rengi kül rengi. **"Akgözlü Ördek"**, **"Siyah Alacalı Ördek"**, **"Yeşil Ördek - Yeşim Taşı Gözlü Ördek"** vb. Dedim ya; yanlış saymadıysam 26 çeşit ördek belirtilmiş. Anlaşılan Orta Asya ve Uzak Doğu'nun insanlarının yaşadıkları yerlerde bol miktarda "ördek" varmış ya da var çünkü bildiğim kadarıyla Çin mutfağında ördeğin yeri hayli önemli. Acaba **"Sanal Ördek"** var mı? Bu sözlüğe göre yok ama, genede bilinmez...

Bir de ördeğin başka bir çok kuşun olduğu gibi folklorumuzda yeri var. Bu konuyla ilgili bilgileri, L. Sami Akalın'ın, **"Türk Folklorunda Kuşlar"** adlı kitabından alıyorum (Kitap 1993'de yayınlanmış). Önce bir mani: **Ördeğim suya dalsın / Mendilim sende kalsın / Bana çirkin diyorsun / Kendin pek mi güzelsin. Zulali ise şöyle diyor:**

- **Nereye gitmiş yeşil başlı ördekler / Bu nasıl vadidir göller kurumuş.** Karacaoğlan'dan bir dörtlük: **Evlerinin önü çardak / Elif'in elinde bardak / Sanki yeşilbaşlı ördek / Yüzer Elif Elif diye."** Halk şiirimizden örneklere Yunus Emre ile devam edelim: **"Nice ördek nice kaz / Hoş iner gönlümüze."**

Yazar verdiği örneklere şöyle devam ediyor: **"Türk halk şiirinde suna, yeşil başlı, çok güzel bir erkek ördek olduğu halde cinsiyetine aldırış etmeksizin, sevgili benzetmesi olarak kullanılmaktadır. Bir kaç örnek: "Seherde uğradım göl kenarına / geldi yeşil başlı sunalar geçti" (Muhibbi). "Bir seher uğradım göl kenarına / Sunam beni gördü yüzmeye durdu" (Emrah). "Yine burç etmiş yeşilbaş suna / Çalkalanıp yüzdüğü göller huu çeker" (Aşık Ömer)**

Önce bir sözlük, ardından bir folklor araştırması kısaca "ördek" konusunun bir, iki yanına dokunmak istedim. Eh bir yerlerden başlamak lazım, şimdi sıra geliyor yazının tashihini yapmaya, ha birde başlık. Neyse onlar da olur.

Küçük İskender said that...

"yumuşak g'nin yumuşaklığı eşcinselliğinden mi kaynaklanıyor"

gençliği...

Bu bir plastik kürenin içine bilmem ki nasıl da sığdık / tırnakları uzun bir cadı gibi vuruyor camı gece / oturuyoruz pinokyo, yo! yoksul gespetto ve ben çıplak / hasır iskemleler-hazır acılar ve nasır suzinaklar / müzeyyan senar'dan sonra umumi harp çalan delikanlılar, Çanakkale 'cephe' ekmek'un'mısır'karne velakin ordular ilk kederim sizsiniz / müzeyyen senar'dan sonra radyoda son haberler: / roman kahramanları artık öldürülmekten hoşlanmıyor / rolleri arabesk ve veremli aktörler gayrı, grevde / her genelevde bir kilise kokusu bulunur-cinayet zihniyetiyle aralanıyor özgürlüğün kapılarında bekleşen ağızlar ki hepsi de dışkılarla sıvalı -ya da harçla kapalı- çimentolanmış bir uygarlığın ölçüleriyle korkutuyorlar bebeleri / polis sanırım bu soruşturmada da bir annemle bir dürranmentt'tan, bir freud'tan bir de tanrılardan kuşkulanıyor / daimon ikircikliği soluyorum-soluyoruz marsyas'ın kavalından fışkıran yedibelaverenler gibi / oyuncak kuklalara artık burun yapmayacağından sözediyor gespetto / güvercinler memeden kesilmiş imameler gibi çatlak kalacaklar / deniliyor-ardından yeniliyor-içiliyor / şöleniniz mi bu? / aslında gözleri ölüm molekülü olan bir de tatlı sevgilim var / ama kızlar ama bir dilencinin dil suyuna pilav yediği yerde güzel / ve ne anlatıyorlarsa hepsini de cilalı bir mağaranın duvarlarındaki kalın damarlarda primitif bir gen dolaşırken öğrendiler / öğrenciler bile bilmiyor yaşamın karakökü yoktur / ailemin bütünlüğünü çocukluğumda biriktirdiğim ciklet artist resimleri gibi yırtmayı düşlüyorum / yorumsuz konuşan, hatta yorumsuz koşmayı başaran bir at / bekliyorum ben / koştukça yorulan ve konuştukça onurlanan / onurlandıkça gizli bir erdemin hicri takvimlerinde büyüyen / bir çılgın ya da salgın bir at saldırgan bekliyorum ben / ve evrimsiz-sevimsiz orospular gibi dertli velhasıl sarhoş / kollarıma düşüyor istanbul ve istanbul'dan artakalan bir kaç bap ıslak saçlı, benden inançlı, açık renk ofset baskı gözlü oğlan / kediler fransızca küfredip boyunlarına fular bağlıyor / cafe bilmemne'de miyavlama eyleminin alanı ölçülüyor / yarıçapı kaç rakım diyorum özlemin, pi sayısı hep burjuva çıkıyor / santranç tahtalarında her şahın ardında bin hareketli bir / vezir / giz..leniyor / lahmacun yemek için tabutlarımızdan çıkıyoruz / (entellektüel vampirler komün kurmak için bir makber arıyor) / o sıra hotel california çalıyor-mazhar-sezen-pink-dire-timur-livaneli-theodarakis-../ dışarısı sis / bilinçaltımın koltukaltlarından ilkgençliğim sesleniyor: / hani insanları seviyordun-hani insanları-hani sen hani / duymak duyumsamak durgunlaşmak durgun suda iz im bırakmak / onun saçları elyazısı harfleri gibi bükülürdü / tanrının güzeli yaratırken akıttığı terin tadını buluyordum sevgilimin gözyaşlarında / sanki sperm / ayna oluyordu avuçlarım tarihin klitorisinde çilli sesine / yani kısaca cinsellik ve sevdalanmak hadisesine / hiç te profesyonelce yaklaşmıyordu penisim / kimsesizim / galiba / peki ama o halde sizler kimsiniz / sessiz sedasız çaresiz / fenerci fenerini sallıyor uzaklardan / kurtuluş mu bu / hayır, beşiktaş!. / dümeni oraya, ona doğru kırınca da kirpiklerine bindiriyorum / çığlık çığlığa sinirleniyorum, sinirleniyorum / açıyorum pencereyi, şöyle bir bakıyorum önce / bu bir plastik kürenin içine bilmemki nasıl da sığdık / tırnakları uzun bir cadı gibi vuruyor camı gece / oturuyoruz pinokyo, yo! yoksul gespetto ve ben çıplak...

Haydi beyler biraz da yumuşak g'nin eşcinselliğinden konuşsak!..

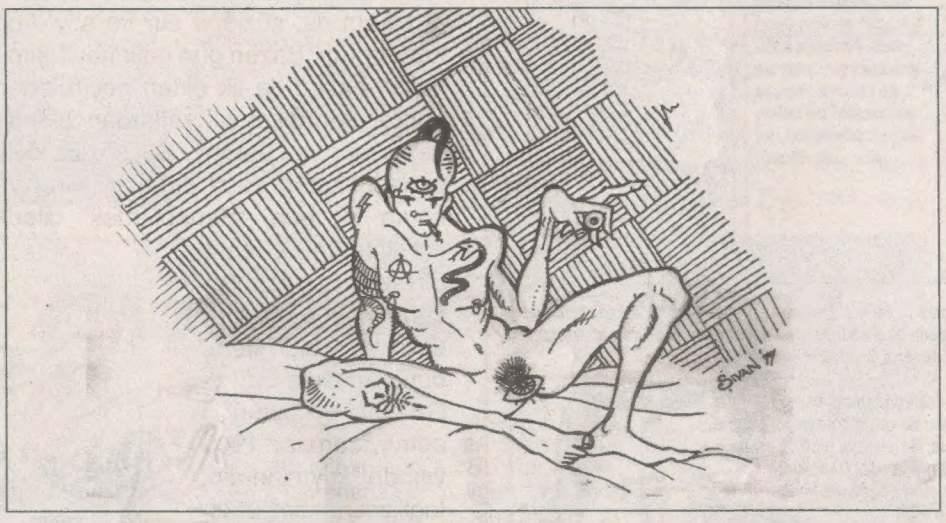

ÜNLÜLERE AŞK ŞİİRLERİ

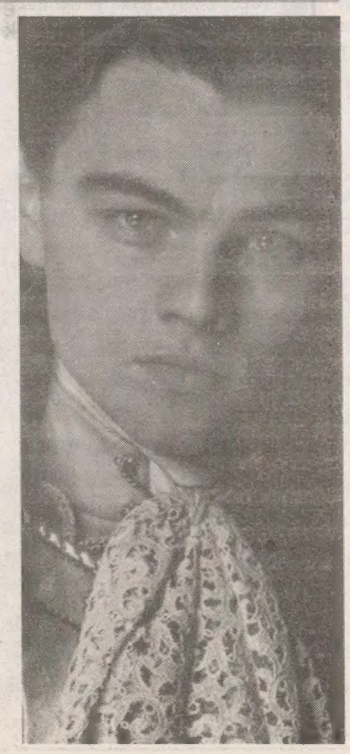

Leylağın kalbi yok!
Ertelenmiş bir melek onunkisi!
O gözlerdeki o şahane göllerin valsi!
Nerede kelimelerin geçmişi, ya da
Anlatılması imkansız aşkların kanlı hazinesi
Rüyalar elbette; umarsız, belalı rüyalar
Dudaklara ıslık, bedenlere ruh olan hülyalar
O gözlerdeki o paramparça hayatların hikayesi!

Değiştirilmesi teklif bile edilemeyen acılar belki de
Issız delikanlıların ele geçirilen tek mucizesi!

Cansız gecelere siyah kuğu diye seslenen rehber!
Ahlaksız rehber! anlamsız rehber! kör rehber
Parlayan göğsünde söndürdüğün mücevher
Rezil bir çocuk olsun bugün, ne değişir sanki?!
Islanırken terinle geride bıraktığın sevgililer
O gözlerde o umutların kaldırılamayan cemaatsiz cenazesi!

AH! ulan türküler

BİRDAL TEZER

-Seher vakti yarin kapısını çalmayalım aradaşlar; o satte kapıyı açmazlar. öğleden sonra ya da akşam üzeri mantıklı saatlerde çalarsak, kapının açılma yüzdesi artar, durup duruken kapıyı açtın yok açmadın tartışması yaşamayalım, yarimizle kavga ortamı yaratmayalım.

-çağırın şu Malkoçoğlu'nu, şu Karahisar Kalesi fethedilsin ya da boşverin yıkılmış zaten, allı gelinlerin, yayladan gelişine dikkat edilsin, gerekirse karlı dağlar aşılsın karşı değiliz, tamam bayramlaşalım da (enişte lerin öpüşüne ayrıca dikkat edile) ama melemeden yazı getirebilir miyiz diye düşünelim...ööle.

-kara çadır is tutar mı? bilmem de Mardin tüfeğin pas tutmayacağı kesin, hele hele elin kızının yas tutması ihtimal dahilinde bile değil (100%). boşuna umut bağlanılmasın, bir de Yemen'e İSKİ, PTT gibi çukur açmak için can atan kuruluşlar sokulmasın, zaten yolları çukurmuş; su kaçırmanın bir anlamı yok...

-ala geyik avına gitmeyin artık kardeşlerim; yazık yaa..

-sabahın seherinde kuş ötmez (yanlış anlamayın) horoz öter, o da zamansız ötmemeye uğraşır, ötenleri karıştırmayalım (bak, hala yanlış anlıyolar yaa. niyetiniz kötü sizin), tamam bu kadar kuşlar ve ötme durumları hakkında yorum yapmıyorum.

-kimseye şikayet etmemek, büyüklük mü şimdi? kendi halimize, ağlayacağımıza şikayet edelim, bu ispiyonculuk sayılmaz, muhbirlik hiç değildir...

-karakaşların ferman yazmasına izin verilmesin, sonra diyar diyar gezdiriyorlar naber, yaralar büyüse azsa bile amerikan hospitallara gitmek kesinlikle yasaklansın, yar gelsin sarsın iyileştirsin, nedir yani? yarayı yaparken iyi sonra gelme iyileştirme. döverim bak...

-meskenimiz artık dağlar olmasın arkadaşlar, olacaksa uludağ falan olsun (sensin oportünist), dağlarda çok acı çektik, can kaybettik, şehirler zorlansın anlamında söyledim...

-yozgat'taki hatun ezberi bıraksın, biz ezbere karşıyız, yapabiliyorsa öğrensin, böylece bilgi daha kalıcı olur, gözlerine sürme çekmeyi biliyo. azmederse öğreneceğini düşünüyorum...

Zengin olur kasaları kitlersin, / Fakir düşer garip başın bitlersin, / Deri, kemik, beden bizi ciltlersin, / Hicranlara canlı divan edersin. (Neyzen Tevfik) / Dünyayı sel götürmüş, ördeğin umurunda olmamış. **Ördeğe hergün sanal bayram** / Dünyanın tüm ördekleri birleşin, Wak Wak ederekten Clark çekerekten Sezai Sarıoğlu / **Güneş İşle Mendilime (Bu da Ördek Ekibi'nden)...** / Hay Allah! Daha çok olmalıydık...

Şivan

sen-de-le-meler-3

Birdal Tezer

-eski ve çok sevdiğim bir türküydün sen,
popçular sözlerini uyarlayıp
remix remix piyasaya sürdü
-çok güzel bir imgeydin
ama
benden başkasının
umurunda bile değildin
-kavuşmak filinin 1. çoğul haliydin sen,
kavuştum, kavuştun, kavuştu
kavuştuk, kavuştunuz,kavuştular
-her şeyin makul açıklamasıydın
sen
ve her zaman
muhakkak vardın
-"acaba bir gün" sorusunun
cevabıydın sen,
hiç "ğ" şıkkı diye bir şey duymamıştım
-depozitolu şişe kolaydın sen

bitikten sonra su doldurup içtim
hala senin tadın vardı
-final maçında rakibimdin sen
hem yokuşaşağı oynuyordun
hem rüzgarı arkana almıştın
hem hakem taraf tutuyordu
zaten maçı satmıştım
-yeşil boğazlı kazağımdın sen
gogol'ün paltosu misali
-yanlış bir parola'ydın
sen
ama sen yanlış
söylemiştin
- "güneşli güzel günlere
gebeydin" sen,
babası ben değildim
-taktığım güleryüzlü maskeydin sen
çıkartınca kimse tanımıyordu.

GİRİİŞ, GELİŞMEEE.., SONUÇ!

bidicep

Giriş, gelişme ve sonucu olan yazı yazmayı sevmiyorum. Yazıya nerden başlayacağımı da belirlemek istemiyorum. Doğruyu söylemem gerekirse tam şimdi ne yazacağımı bilmiyorum. Dün gece sabaha karşı uyandım; "giriş, gelişme ve sonucu olan yazıları sevmiyorum" dedim. İyi de bunu şimdi niye dedim? Hadi bakalım Bidicep, yazının bu cümledeki -henüz yakalayamadım ama - büyük felsefenin etkisinde olacağı kesinleşti ama devamını nasıl getireceksin- Az önce editörümü aradım, naaber faslından sonra sordu; "Yazın hazır mı Bidicep? İstersen söyleşiyi bu sayı verme sadece Bidicep'i yaz. Seni sıkıştırmayalım."
İyi de editörüm, söyleşiyi yazmak daha kolay. Asıl ben Bidicep'e ne yazacağım? Bunalıma girdim. Bildiğin gibi değil. Dün sabaha karşı uyanıp; "Giriş, gelişme ve sonucu olan yazıları sevmiyorum" diye düşündüm. "Tamam" dedim. "Bu hafta Ördek'e bunu yazıcam." Oturdum bi sigara yaktım. Devamı yok editörüm. Takıldı kaldı. İnan editörüm uyuyamadım. Bu cümleye taktım. Başka hiç bi şey düşünemiyorum. Hani bu hafta Cüneyt Arkın'ı kadınların aslında sevmediğini, hep erkeklerin sevdiğini ve onun gibi olmak istediklerini ama kadınların da erkekleri istemediğini anlatan bir yazı yazacaktım ya... Yok... Yazamıyorum... Onu sonra yazarım. Gülme editörüm. Bu cümle nereden çıktı bilemiyorum. Herhalde yarına kadar devamını getiririm.

"Ne yarını?"ymış, "Bugün son gün"müş, çünkü "bugün salı"ymış, "sabahtan beri yazılarla uğraşıyormuş, "haftanın Ordeği Hakan Şükür"müş, "ama bugün pazartesi"miymiş, "günü mü karıştırmış" mı?, "şimdi çok sevin"miş, "hemen sokağa çıkacak"mış, "ona bi gün hediye etmiş"im, "artık hep beni arayıp günleri soracak"mış, "aman da nasıl mutlu" olmuş, "daha kocaman iki gün var"mış, "ben de o güne kadar giriş, gelişme ve sonucu olan yazıları niye sevmediğimi bulur"muşum da "yazar"mışım, "hoşçakal"mış, "görüşürmüşüz".. Editörüm bir gün daha kazandı. Bu arada bana da kazadırdı. Bugün salı olduğu için bana olan için için kızgınlığı geçti. Hatta beni sevdi bile.
İyi de niye ben giriş, gelişme ve sonucu olan yazı yazmayı sevmiyorum?

TOPLANTI NOTLARI

Tarık 2000 Ziyad

-Tatilde ne yapıyoruz?
-Kooperatif taksidi için para aradım. Hala da arıyorum, bulamadım.
-Bin dolardı değil mi? Üç aylık...
-Evet.
-Ben de çocuğu gezdiriyorum. Bir arkadaştan ödünç araba aldım.
-Ne diyorsunuz, siz yahu. Her halde kendi özel hayatımızı anlatmak için bu toplantıyı yapmıyoruz.
-Ne kızıyorsun. Toplantılar gerçekler içindir.
-Toplantı toplantıdır ve hazır toplanmışken her şey konuşulabilir.
-Doğru. Her şey konuşulabilir, konuşulmalı ayrıca.
-Hususi hayatımızdan, sadece bize özel. Kendimize ait sorunlarımızdan da bahşedebilir miyiz?
-Tabii. Örnek vereyim istersen. Para durumun nasıl bu arada..
-Borç para mı isteyeceksin?

-Evet.
-Borç istemek özel hayata mı girer?
-Evet. İşte bu. Ana fikir bu olmalı. Borç istemek ve özel hayat.
-Neyi? Hem pek takip edemedim konuşmaları. Çizdiğim çizgilere dalmışım.
-Şey diyoruz.. Borç para istemek sosyal bir sorun mu ne dersin? Yoksa kişiye özel bir durum mu?
-O zaman karşımıza iki tane fikir çıkıyor.
-Evet, yan yana duran iki temel yaklaşım da diyebiliriz.
-Enteresan. Borç para almak nasıl bir davranış? Toplumsal mı yoksa bireysel mi?
-Evet de yalnız bu arada dikkatinizi çekmek isterim. Bankalardan kredi ile her türlü borç para almak imkanı var. Sosyal bir olgu karşımıza çıkmıyor mu?
-Borç olayı onur, gurur ve duygu yüklü kısmıyla bireysel bir tavır bence.
-Çok ilginç yaklaşımlar. Ama işin bir de şey cephesi var... Borç para istemekte.. Aldıktan sonra geri vermeme cephesi.
-Daha doğrusu bu noktada şunu ilave etmek istiyorum. Geri verememe. Arada fark var.
-Evet tabi çok doğru. Hatta geri verebilememe bile diyebiliriz.
-Hakikaten tüm bunlar çok gerçek. Bence bu hususları herkesle paylaşalım. Faks çeksinler bize. Gelen fakslara göre özel bir anket durumu da oluşturmuş oluruz.
-Ayın 25'ine kadar çeksinler bu faksları.
-O zaman toplantıyı kapatıyorum. Gelen fakslarla öteki toplantı da buluşmak üzere bugünlük bu kadar.

O KARA ACİ GÜN
20 OCAK

Kaptan Emin, Fatih, Şanver, Yüksel, Gıyaseddin, Erol, Nasır, Hakkı, Uğur, Ercan, Kasım, Caner ve yönetici Yüksel Özcan... O gün aynı otobüsteydiler. O gün yani 20 Ocak 1989... Malatya deplasmanına gidiyorlardı, korkunç kaza yollarını kesti. Antrenör Nuri Asan, Muzaffer, Mete, Tomiç hayatlarını yitirdi, kafilenin geri kalanı kimi ağır kimi hafif yaralı olarak kurtuldu. O acı günün sene-i devriyesinde onları yine saygıyla anıyoruz...

Günlerden Cuma, tarih 20 Ocak 1989.. Yani tam 10 yıl önce...
Samsunspor kafilesi, kulüp otobüsüyle Malatyaspor deplasmanı için her zamanki hazırlıklarını tamamlayıp yola çıktı.
Korkunç kaza, antrenörü, futbolcusu ve yöneticisiyle seyahat havasına dalan (ki bu yolculuklar hep neşeli muhabbetlere sahne olmuştur) kafileyi Samsun'a bir saatlik uzakta bir yerde yakaladı. "Kulüp Şöförü Asım Özkan'ın yönetimindeki otobüs karşı yönden gelen bir kamyonla çarpıştı."
Şimdi yazarken bile kulaklarım uğulduyor. Samsunspor antrenörü Nuri Asan, Muzaffer ve Mete olay yerinde canverdiler. Ta Yugoslavya'dan ekmeği için Karadeniz'in kıyıcığına top koşturmaya gelen Tomiç ise Samsun Devlet Hastanesi'nda yoğun bakımda kaldı haftalarca ve sonra karısı tarafından alınıp ülkesine götürüldü. Orada yaşamını yitirdi. Samsunsporlulara ilk yardımı aynı güzergahta bulunan Çarşambasporlu kardeşleri yaptılar. Yaralılar hastanelere taşındı.
Ancak bu kazada Kaptan Emin belinden yaralandı. Uzun süre değişik hastanelerde tedavi gördü. Şimdi Samsun'da tekerlekli sandalyeye bağımlı yaşıyor.
Ercan takımının başında kaptan olarak sahaya çıkıyor artık.
Kaleci Fatih iyileştikten sonra futbol oynamaya devam etti. Şimdi Beşiktaş'ta kaleci antrenörü.
Şanver, belindeki kırık kemik düzeldikten sonra Altay'a hizmet verdi. Şimdi Konyaspor'da.
Orta saha oyuncusu Yüksel belinden sakatlandı. İyileştikten sonra Giresun'da futbol oynamaya devam etti. Şimdilerde Samsun'da ortopedik malzeme satıcılığı yapıyor.
Erol, Antalya'da ticaretle uğraşıyor, kolundaki felç halen devam ediyor.
Hakkı Samsunspar'da genç futbolcuları izlemek üzere görevlendirildi.
Uğur futbol yaşamını Zonguldak'ta noktaladı. Değişik yerlerinden yara alan idareci Mustafa Mutlu, Samsun'da ticaretle uğraşıyor. Yönetici Yüksel Özcan ise sonraları kulüp müdürlüğüne getirildi.
Bugün Şanver, Kasım, Ercan ve Caner'in dışında futbol yaşamını devam ettiren yok.
Samsunspor gerek kulüplerden gerekse federasyondan büyürk yardım gördü. Alınan bir kararla Samsunspor, ligden düşürülmediği gibi ertesi yıla yeni bir ekibin hazırlığını yapması için zaman tanındı.
Gönderilen yardımların ne kadarı mağdurlara ulaştı neler yapıldı söz etmek anlamsız geliyor. Emin henüz evliydi. Muzaffer'in ise eşi altı aylık hamileydi. Acı hepsinin yüreğine aynı biçimde oturdu.
Fakat Nuri Asan için bir iki söz etmek istiyorum; O bir Samsun aşığı idi. Kırmızı beyazlı renklerle birlikte olmasa bile hep yakın civarda çalıştırıcılık yaptı.
İstediği de oldu.
O'nu kırmızı beyazlı renklerle gömdük.
Her ölüm erken ölümdür / istemez, üstü kalsın...

nazım'ın şutu

Fenerbahçeli futbolcular
mahellede birer piçkurusu
iken ben en ağır hafbekleri sağdan sola yatırır
goalceepper'in karnından geçirirdim topu
postallarım kurşunkalemimden öğrendiler bu sanatı

İSPANYOL MAÇI

Madrid Müdafaa Heyetinin kumandanı general Miaja, gazetecilere demiş ki; "Guadalajara cephesinde harp devam ediyor. Unutmayınız ki, harp hakiki maçtır. Bir defa altta bir defa üstte."

Harp, her yerde yalnız hakiki değil kanlı bir maçtır. Fakat İspanyol maçının diğerlerine göre bir hususiyeti vardır. Dövüşenler, karşı karşıya iki milet değil, aynı milletin insanlarıdır. Bir tarafta kilise mihraplarında Katolik Kilisesi'nin hakimiyetini müdafaa eden zengin papazlar, Arap atının üstünde elindeki kamçıyı İspanyol köylülerinin omuzlarında şaklatan derebeyleri, burjuva demokrat inkılabıyla ellerinden gidecek mali tahakkümü korumak için, silindir şapkalarıyla harp meydanına koşan büyük sanayiciler, bankerler, milyonerler, zavallı müstemleke askerleri, mali sermayesinin tahakkümünü bütün dünyaya yaymak için beynelmilel bir cihada çıkan Nazi orduları, faşist orduları.
Karşıda, İspanyol derebeylerinin malikanelerinde kamçı ile çalıştırılan, toprağından mahrum, evleri, şereflerini derebeylerinin zulmüne teslim eden köylü, şehirlerde en kötü şekilde istismar edilen işçi, krallık istibdatının altında nefes alamayan entelektüeller, faşist istilasına karşı, sekiz yaşındaki çocukları, kadınları, ihtiyarlarıyla yan yana kahramancasına dövüşen halk orduları, hakiki İspanya...
Bu maç, yalnızca iki ordunun çarpıştığı alalade bir maç değildir. Burada ordular çarpışıyor... İtalyan Ordusu, Alman Ordusu, Portekiz, Japon, dünyanın her tarafından getirilmiş faşizm müdafileri.. İspanya hudutlarında demokrasiyle faşizm çarpışıyor... Hürriyetle istibdat çarpışıyor... Krallıkla cumhuriyet çarp;ışıyor... Derebeyleriyle köylü çarpışıyor... Mili Kurtuluşla mali sermayenin istilası çarpışıyor... Bu yalnız General Miaja ile General Franco'nun maçı, Jil Roblesle, Caballero'nun, Dias'ın maçı değil, faşizmle demokrasinin birbirlerine kılıç salladıkları maçtır. Milli takımlardan sonra, beynelmilel takımların sahaya çıkması, beynelmilel maçların, büyük bir cihan olimpiyadının kurulması muhtemeldir..
İspanyol maçı, arkasında bütün Avrupa'nın, İspanya'nın, Afrika'nın siyasi ve içtimai mukadderatını saklıyor.
(Adsız Yazıcı,/Tan, 16.3.1937)

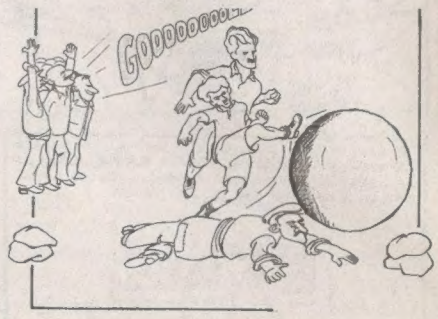

Çizgilerle Nazım, Savaş Dinçel, Müjdat Gezen

Bir gün Nuri Asan beni yanına çağırdı. Henüz 17 yaşındayım ve Samsunspor kardosuna çağrılmış en genç futbolcuyum; Tom Brake Sebahattin'in askerden yazdığı mektubu uzattı. Sebo, Hoca'yı dinlemediği için ne kadar pişman olduğunu yazıyordu. Nuri Hoca bana; "artık duvarlara yazı yazmaktan vazgeç ve futbolu düşün" dedi. Sevgili Nuri Hocam; seni duvar yazılarıyla birlikte anıyorum...

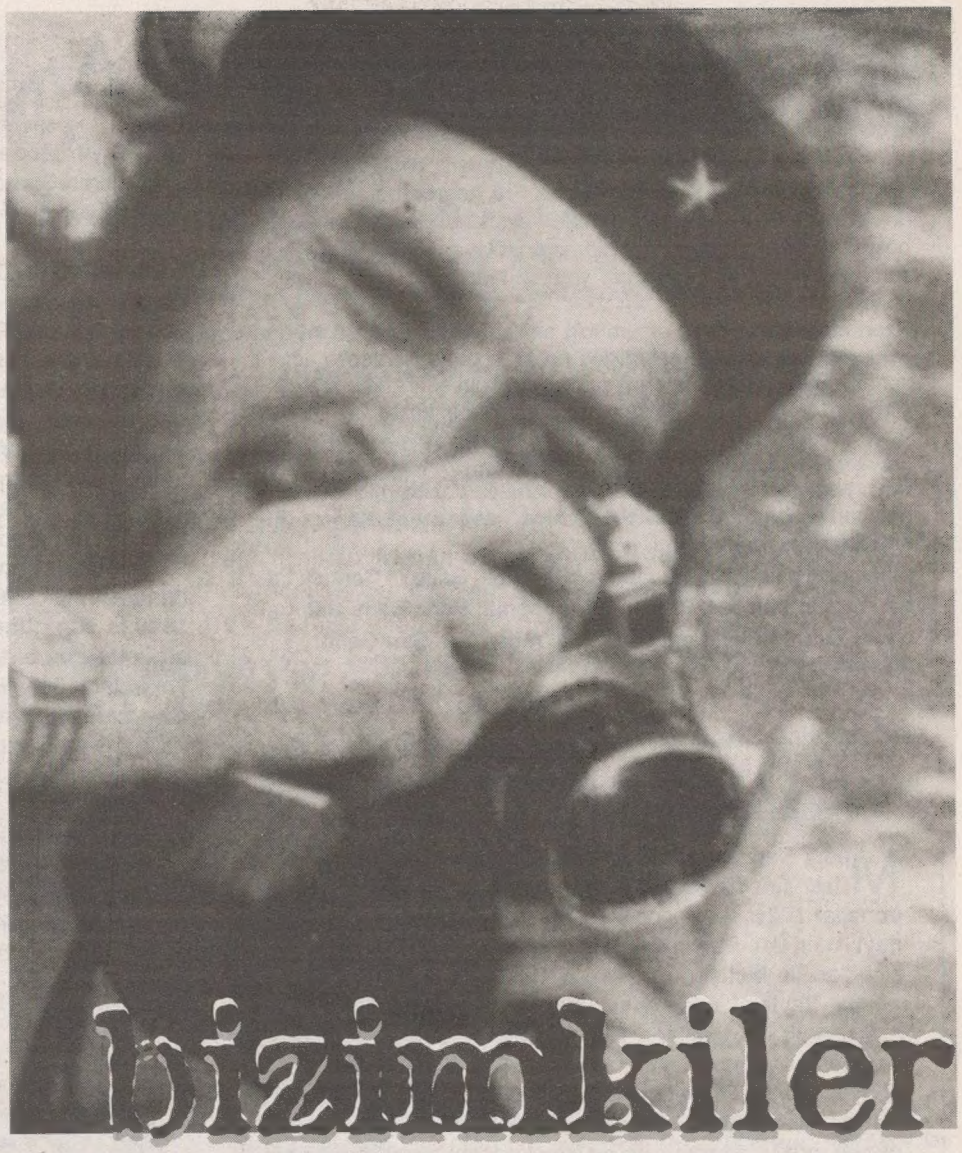

bizimkiler yok artık

GÜN ILGAZ

Medya,duruşuyla uzak yakın bir ilgisi olmayan, ütopyalarını daha güzel ve yaşanılası bir dünya üzerine kuran insanları buldu sonunda. O'nun başı, bunun kıçı derken 'dokanacak' başka bir şey kalmamış gibi çığlık çığlığa imece kardeşlerin suretindeki "güzelliğe" öykündüler...

Osman Saffet Arolat'ın Aksiyon Dergisi'ne verdiği demeçe bakın; "Deniz'in ön plana çıkmasının nedeni bana göre, biraz yakışıklı olması, uzun boylu olması..." Oral Çalışlar ise toplumumumuzn kahramanlar yaratmaya alışık olduğunu, bu ögörünün de 68'de Deniz'de somutlandığını söylüyor... Deniz için bir de film koydular "ortaya."

Amerikan Emperyalizmi'nin tarihsel yenilgisini örgütleyen Che ile Türkiye Bağımsızlığı'nın uzun yol yürüyüşçüsü Deniz, onyıllar sonra "piyasa"nın malzemesi oluverdiler. Döneme damgasını vurmuş bir takım olayların ayrıntılandırılıp belgesel niteliğii önplana çıkartarak yapılan bir takım girişimler, ister sinemacılık, ister gazetecilik açısıdan olsun literatürde "iyi yer" tutar. Ancak Che'nin iç ısıtan suretinden beklenen başka şeyler var. Belki de Arolat'ın yaklaşımı paylaşılıyor. Öyle ya; Che'nin emperyalizme karşı Latin ülkelerinin ve dünya halklarının bağımsızlık sembolü oluşunun neresi Aktüel'e, Tempo'ya göre... Bu dergiler Che'yi "aktüel" malzeme olarak görüyordur olsa olsa..Yalnız bu yayın organları neyle oynadıının farkında değil herhalde... Maazallah çoluk çocuk bu fotoğrafları, Comandante'deki vakur ve heyecan yaratan havayı gördükten sonra Che'ye benzemek isteyip silah belde, tarlalarda köylülerle çift sürnmeye kalkarsa ne olacak? Aktüel örneğin bunu nasıl açıklayacak? Bu tipolojinin sahici içeriğini yitirdiğini mi düşünüyor yoksa?

Sayın Arolat, bu memlekette Deniz'e benzeyen nice "esmer, uzun boylu, biraz da yakışıklı" genç var. Bunlar, Deniz gibi olmanın yolunun bağımsızlığı savunmaktan değil de "biraz yakışıklı" olmaktan geçtiğini bir öğrenirlerse, ne olur ajansların hali? Politika güzergahını, güzellik yarışması podyumuna çeviren anlayışa ne diyeyim? Demek bu işler boyla posla oluyor. Zavallı Gandhi'yi ne yapacağız? Bu kara kuru adam ülkesinin bağımsızlık mücadelesinin sembolü olduğu zamam kırk gram gelmiyordu. Ancak, bir bağınmsızlık çığılığını o taşıdı bütün dünyaya. Türkiye'de olsa adamı kaale bile almayacaktık demek ki. Çünkü bizim çocuklar "uzun boylu ve esmer"liği yanında adamın esamesi okunmayacaktı.

Ama olsun, bilinen gerçekliğinden, sahiciliğinden kopartıldımı her şey tehlikesini kendiliğinden bertaraf ediyor değil mi? Bir ara Fidel Castro'yu da Amerika'nın en seksi erkek yarışmasına sokmuşlardı kendilerince....

Halbu ki ülkelerinin bağımsızlığı için yollara düşmüş bu insanlırıns değil objektife poz verecek "durup dinlinmeye bile vakitleri yoktu." Bir şey daha var ki, onları anlatmaya kalktığınızda "başka fotoğraflar" yakalamanız da mümkün...E tabii, medya bu. İstediğini istediği gibi pazarlıyor. Ancak yine bir kaç ay öncesinde çıkan Radikal İki'de "Çiçeğin İktidarı Soldu, Kıs. Çev. Çiğdem Dalay" imzalı bir yazı var ki spotundakiler düşündürücü; "Onların Tarırk Ali, Kızıl Rudi, Cohn-Bedit'si yaşıyor. Bizim Mahir Çayan, Hüseyin Cevahir, Deniz Gezmiş'imiz yok artık." Buradan fizik olarak varlıklarını anlamamızı gerekiyorsa spot bunu anlatamıyor... Ancak "diğererinin" hala mücadele simgesi olarak yaşadıklarını, "bizimkilerin" ise bu misyonlarını yiirdiğini söylemek istiyorsa abesle iştigal ediyor ve bir tarihbsel yürülüşün bugünkü hallerini görmezden geliyor. Çiçeklerin yüzü kızarır...

Plazaların gökdelenleri yüksek mi yüksek, oradan görülmüyor olabilir. Sorun "nasıl" baktığınızda ve "nereden" baktığınızda ya da size sunulan "görüş açısında"dır. Siz Deniz'in, Mahir'in, Hüseyin'in "artık yok!" olmuş olmalarını istiyor olabilirsiniz. Ya ada "öyle yazın ki öyle düşünülsün" demiş olabilir birileri. Derler ya! Ağzı olan konuşoyo!...

Tabii ki 68'in içinde Mick Jagger'de, Jimmi Hendrix'te, Çiçek Çocuklar'da, uyuşturucu da, hippiler de konuşulur. Ama Türkiye 68 hareketini biraz bunların dışında değerlendirmek gerekiyor. Deyme noktaları ve yapısıyla 68 Hareketi Öncüleri ve içinde yer alan insanların toplamı itibariyle yoksul imecelirin ve genç insanların ellerinde filizlendi. Mick Jagger'in "utangaç şarkılarının" çalıhdığı dönemlerde diz kırmayan türküler, boyun eğemeyen marşlarla yüründü. Onlardan her haber okuduğumda , gazetelerdeki fotoğrafmarına her deydiğimde ellerim ısınırdı. varlıklarını anlamamızı gerekiyorsa spot bunu anlatamıyor... Ancak "diğererinin" hala mücadele simgesi olarak yaşadıklarını, "bizimkilerin" ise bu misyonlarını yiirdiğini söylemek istiyorsa aebsle iştigal ediyor ve bir tarihbsel yürülüşün bugünkü hallerini görmezden geliyor. Çiçeklerin yüzü kızarır...

"Gün bize akardı." Körpe yüreklerimizin üzerine yürürdü akşamlar ve biz "geçip giden günün ellerimize öykünmesine şaşarak, diluçlarımıza sızan kekremsi tadı çatık kaşlarımızla küs karşılardık. Gün bizde yarılardı acılarını. Mavi olurduk. Erguvan ve fesleğen rengine bürünürdü akşam sofralarımız.

Gece ne tadar kendine dönse biz o kadar annemizin ve babamızın olurduk bu nehir kenarı karanlığında. Çocuktuk, cahildik biz bu dünyada. Bir gökteki yıldızlara, bir akan nehre bakardık. Yaşam hangi yüzüyle bize gülümsese ona turuncu bir arsızlıkla saçaklanırdık. O zamanlar ay, değirmi bir bıçak gibi deşerdi yaralarımızı. Biz hangi yüze gülücük konduracağımızı bilemezdik. Ruhumuza ve parke taşlı yollarımıza bir uzun hava yürürdük ki sorma. Bir karış boyumuza bakmadan dünyanın kapısına gelip durduğumuzda, bahçemize düşen altın renkli gölgelerin "ellerimizle büyüttüğümüz" serçelerin kanatlarına yansıyan koyu renkli hüznün aşk olduğunu bilemedik. Bilmeli miydik? Yaşamımızın tüm çentikleri serçelerin kanatlarına düşen koyu renkli gölgelerin altında kaldı. Görünmüyor. Gösterebilir miyim dersin? Geçiyorduk bir öyküden öbürüne ellerimizden akıyorken yorgun akşamlar...Uzak köy yollarının, çotur ve lastik ayakkabılarıyla yürüdüğüm arkadaşım, okuma kitaplarımın önyüzüne önyüzüne sureti asılan kardeşim, nerede düşürdük sevinçlerimizi? Ne dersin, yeniden dönmeli miyiz o yollara? O ela tepelerde mi saklıdır hala eşkiyaların erguvani söylenceleri?

Günden güne acılarıyla üzerimize yürüyen, bu hayat, bu renk tutmaz tuval, "yeryüzündeki çocukların inandığı o çok eski masal" yani sevgi yollardadır hala. Bitmek tükenmek bimmez yolculukların durağı gibi yüzün. Acılar bir inip bir kalkıyor "alıcı kuşlar" gibi. Ama ben yin de tutuyorum "gülüşlerinin çetelesini."

Yalnızlığımızın tarihi suretinde intihar ediyor. İçceplerimde, çantamda, kitap aralarında taşıdığım gülüşün hayata firar ediyor. Bağlamamın tellerine her dokunuşumda "öfke yüklü yalnızlığımı", özsuyu sıkılıp posası kalmış üzüm tanesi gözlerine sürüyorum uzak söylencelerin çocuklarının. Mevsim kış. Yaşamımızda sökülmedik kaç düğme kaldı acaba. Biz hangi yanlışları toplasak "ömrümüzden o kadar çok oluyor geçen günler." "Şehirlerarası ve uzzak bir yolculukta" gibiyiz. Geçtiğimiz yollarda bizi merakla izleyen çocuklara, buğulanan camlara tersten slogan yazıyoruz meraklarını büsbütün artırarak. Gurbeti ve yolculukları bir oyuna çeviriyoruz. İnsan "Deniz"inin tükeneceğini düşünmeden çoğala çoğala akıp gidiyoruz aşağılara doğru. Apansız bir yangın karşılıyor bizi. Bu kadar erken beklemiyorduk! Hay Allah! Arkadaşlar da yok. Daha kalabalık olmalıydık, omuzomza. İç "Deniz"imize akıyoruz. Kimsenin yalanına kanmadan. Gittiğimiz yerlerde serçeleri arayıp sormamız bundan. Yanımıza, çucuğunu yitirmiş bir babanın, geceleri üzerini örten ellerinin sıcaklığını, karatmla günlerinde, toz duman içinde, endişeyle, korkuyla,; "Fidanımı gördünüz mü? Şu "Deniz"in kenarına dikilmişti, yanıbaşınızdaydı hemen!" diyen "çığlığını!" alarak yürüyoruz; "Durdurun bu ölümleri! Durdunur bu ölümleri!"

Ellerimiz ısınıyor. Birazdan tutuşacaklar. Antik birs yağmur yağıyor. Che'nin promosyon dünyasındaki haber pozisyonunu görünce gazetelerde, birden iç öykümüze döndük; "Bizimkelir yok artık!" diyorlardı, "Che'k bir albüm" diyorlardı... "Mahir gaddar Deniz daha insalcıldı..." diyorları. Ağzı olan konuşuyordu yani.

Serüvenimizin en canalıcı yerinde yakaladılar bizi. Sevgililerimizle yanyana fotoğraf aldırıyoruz. Ömrümüzün kışı başlıyor. Göndere çekilen bir bayrak gibi duruyor insan suretleri... Acılıyız. Unuttuk zannediyorlar. "Oysa yazılsa destan olacak bir aşkın serüveni" yazımıza dipnot olacak şimdi... Taze bir kışı güneşine doğru soyunup bağırıyoruz; "Bayraklar yarıya! Bayraklar yarıya!..."

[men norveçliyem]

Norveçli Koro **SKRUK** ile Azeri solistlerin birlikte yaptıkları **Azerbeycan Şarkıları (Musik Fra Aserbajdsjan)** adlı albüm Yeni Dünya tarafından yayınlandı. Dünyanın çeşitli bölgelerinden aldıkları müzikleri yorumlayan **SKRUK** üyeleri **Azerbaycan** turnesi sırasında yörenin müziğinden çok etkileniyorlar.

Azeri müzisyenlerle bu albüm için bağlantı kuruyorlar ve müzisyenleri beraberlerinde getirdikleri on iki türkü ile Norveç'te ağırlıyorlar... Burada bir hafta ortak prova yaptıktan sonra kayıtlara geçiliyor. Koro mensupları türküleri kendilerine göre yorumluyor, Azeri solistler **Ilgar Muradov** ve **Brillant Dadaşeva** ise yerel kalmaya özen gösteriyor... Koroya ve solistlere ud, tar **(Siyavuş Kerim)**, kemençe **(Şafiga Eyzazova, Adalet Vezirov)**, saz, tülek, balaban **(Hasanaga, Sadıkov)** garmon, nağara, köşe nağara **(Elşan Sadıkov)** eşlik ediyor.

Albümdeki parçalar ise şunlar; **Ay Beri Bak, Galip'in Şarkısı, Laçin, Susan Sümbül, Bayata Siraz Tasnifi, Bana Bana Gel, Çal Oyna, Ömrümün İsteği, Lay Laya, Aman Yar, Sarı Gelin**...

[kitap]

Mesut Kara; hem de dergimizin yazarı. Eski sinema sanatçılarıyla yaptığı röportajlar bilinir. Yine çocukluğumuzun Cüneyt Arkın'ları, Pervin Par'ları, Orhan Günşiray'ları ile buluşturuyor okuru. Kitap Parantez Yayınları'ndan çıktı. Bir dönemin özellikle 50'li 60'lı yılların Türk Sineması'na damgasını vurmuş unutulmaz oyuncuların dünyasına tanıklık etmeye çağırıyor bizi; **"Gong sesini duyduğunuzda, ışıklar sönecek, bütün zamanların en dev kadrolu siyah-beyaz belgeselini izlemeye başlayacaksınız; Unutulmayan Yüzler..."** Henüz televizyonun evlere girmediği, yazlık ve kışlık sinemaların açık olduğu zamanlar. Yine gişe önü heyecanları, izin koparma telaşları... O dünyanın yakıcı hüznü hangimizi kavurmadı ki.. Yeşilçam'ın unutulmaz kahramanlarıyla bir kez daha buluşuyoruz... Kanayan mendillerin, iflah olmaz gecelerin kahramanlarıyla...

[loca]

"Kaçırdığınız Filmler Kahvesi..." Adı aynen böyle bi yer. Kazancı Yokuşu'ndan aşağı inerken Bolahenk Sokak'a dönün. Hemen bir kahve karşınızda. Öööle is duman yok. Hayret ki hayret... Kısa adı "Kafika"... Kaçırdığınız Filmler Kahvesi'nin kısaltılmışı yani. Adını böyle koymuşlar. İlginç... Şimdi; bir film var ve vizyondan kalkmış. Üzüm üzüm üzüldünüz de nerede seyretsem diye düşündünüz. Alın size Kafika'nın salonu. Salon ama minnacık bişe.

İki katı var Kafika'nın. Üst katı beş altı masalık küçük bir yer. Burada kafe hesabı takılınıyo... Dergi felan okuyun, bi iki çay, neskafe falan için. Ne biliiim oturun işte. Biz de oturduk. Hee. Alt katta ise ilginçlik devam ediyo.. 20 kişilik minik salonda altı metrekarelik bir beyazperde var. Koltukların yerinde ise rahat minderler geniş puflar küçük tabureler var. Samimi biçimde yani...

Şeytan, Yedi Samuray, Decameron, Amadeus gibi, seyredilmekten bıkılmayacak, tadı damakta kalmış nice geçmiş filmden birini içeceğinizi felan da yanınıza alıp izleyebilirsiniz. Bir ilginçlik daha; randevulu ve üç kişiden az olmamanız istediğiniz filmi seyretmeniz için yeterli. Başladınız filmi izlemeye sonradan gelenler noolcak.? Mecburen izliicekler. Siz sinemayı kapatmışınız hesaabı. Kişi başına 750 bin lira. Mimar Sinan'lılar başta olmak üzre öğrencilere özel indirim. İçecek ucuz... Gece yarısı da var öğle de... İyi olmuş ama dii mi?

(Rezervasyon telefonu; 244 51 67)

SANTANA FIRTINASI

30 yıl önce ilk albümü Colombia Records'tan çıkan Santana, şimdi geriye muzipçe gülümsüyor İflah olmaz bir çocuğun nanik yapması gibi. Sony'nin çıkardığı toplama albümünün adı 'The Ultimate Collection". Henüz yakın dönem gençlerinin onu tanıyıp tanımadığını bilemiyoruz. Çünkü özelikle 90'larda piyasadan kaybolan usta biraz uzun süren bir siesta dönemi geçirdi... Ancak büyük projelerle dinleyici önüne çıkıyor. Her biri üç saat süren konserler veriyor; bu arada önemli albümlerin yeni basımları da art arda piyasaya sürülüyor.

1997'de el değmemiş Blues yorumlarıyla süslenmiş Live At The Filmore 1968 albümü, geçen yıl da ilk albümlerinden Santana, Abraxas, ve Santana'yı gözden geçirerek satışa sunmuştu.

1998'in son günlerinde Colombia bu kez aynı tip albümlerden birini daha Ultimate Colection adıyla yayımladı. 30 yıllık kariyeri boyunca gitarın tarihine azımsanmayacak katkılar yapan Carlos Santana'nın ürettiklerini, yazdıklarını merak edenler ve o günleri anmak isteyenler için 39 parçalık bu toplama albüm iyi bir örnek sayılır. Albüm Blues, funky, psichedelik, salsa, rock ve Latin müziğinin bir füzyonunu içeriyor...

70'li yılların başı, Woodstock'un etkisi her yerde hissediliyor. Festivalin üç plaklık albümü büyük talep görürken filmi de kapalı gişe oynuyor. Woodstock'da sahneye çıkmış her isim çok önemli ama Carlos Santana adlı bir genç var ki onun gitarla yaptıkları, özgünlüğü ve yaşıtlarından çok ileride müzik üretmesi dikkatli müzikseverlerin gözünden kaçmıyor.

Santana, üç yıl Cara Vanserai albümünde yer alan La Fuente Del Ritmo'yla gençliğe 'uçmayı' öneriyor. Batı gençliği megapollerini renkli pazarlarında bulabildiği etnik vurmalı sazlarla, bognolarla, minik davullarla uzun yaz seyahatlerine çıkıyor ve ritmle gitarın sihirli birlikteliğini keşfediyor.

20 Temmuz 47 doğumlu Santa bir 68'li hippi felsefesiyle Rock'ı, Latin müziğini birleştirmeyi başarıp özgün bir yol açıyor gençlere ve durmadan araştırıp bugünlere kadar aynı heyecanı taşıyarak geliyor. Müzikal çizgisini aynı düzeyde tutuğunu söylemek zor ama yüzyılın en iyi albümlerin arasında gösterilen Abraxas'taki Oye Como Va, Samba Pa Ti gibi kolay dinlenebilen, algılanabileri yapıtlara imza atarken diğer yanda ise aynı albümde avant-rock'ın, pschidelicin en derin örneklerini veriyordu Santana...

Gelelim ustanın bu Albüm için seçtiklerine; otuzdokuz parça doyurucu bir Santana tarihçesi sunuyor müzekseverlere. İlk günlerden beri birlikte olduğu grubu Santana Band'la birlikte ürettiklerinden oluşturulan albümde şu parçalar yer alıyor; Santa albümünden Jin-Go-Lo-Ba, Evil Ways, Soul Sacrifice, Abraxas Albümü'nden Black Magic Women, Oyo Come Va, Para Los Rumberos, Se A Cabo, Samba Pa Ti, Santa 3 Albümünden Evrybady Everytingh, Ho One To Depend On, Guajira, Caravenserai albümünden La Fuente Del Ritmo, Song Of The Wind; Welcome'den Love Devotion Burender, Borboletta'dan Mirage, Festival'den Carnaval, Let The Children Play, Revelations; Moonflower'den Dance Sister Danca, Europa, She's Not There, I'll Be Waiting, Flor D'Luna, Inner Secrets'dan One Chain(Don'tb Make No Prison), Well All Right; Marathon'dan Agua Marine, All I Ever Wanted,You Know That I Love You ; Zebop'tan Winning, The Sensitive Kind, I Love You Much Too Much, Shango'dan Hold On, Nowhere To Run, Beyond Appearances'den Veracruz; Sipirits Dancing In The Flash albümünden Gypsy Woman; Havana Moon'dan yapıta adını veren parça, Blues For Salvador'dan yine yapıta adını veren parça.

Önümüzdeki yılın başlarında büyük bir konser için herkesi Küba'ya çağırıyor Santana. Çağrısı kabulumuzdur...

örtek yürüyüşü

Galatasaray Hamamı'nın yanından küçük bir ara iner. Hafif eğimli bir yokuş. Bütün mevsimlerin en güzel Beyoğlu köşelerinden biridir herhalde. Hamamın ana girişi ön caddede. Bu sokak Kadınlar Kısmı'na iniyor. Kapının üzerinde bir tabela var ; "Kadınlar Kısmı, sahibi Hüseyin Yumuşak".. Takmayın.. Yürüyün... Baya dik merdiven... Basamaklarda baly torbaları, enjektörler falan.. Aldırmayın... Onnar bu dünyadan diiil. Merdivenin yanında minik bir bahçe var. Yeşillikle merdiven de aynı anda bitiyo. Sağa kıvrılın.. Nereden görüyo, nereden duyuyo, hamamın koruyucu köpee, havla babam havla. Başımızdan aşşaa. 30 metre sonra solda Koyukahve. Hayriye Caddesi'nin Çukurcuma'ya evrildiği yerde arsız bir sardunya gibi... Başını dinliicekler, isten dumandan kaçanlar, Beyoğlu'nun vara yoğa kalabalığını çekemeyenler burda. Giriyonuz.. Kapısı ağır.. Güleryüz, temiz hava, Sarman Kedi, içinde gürül gürül odun yanan, eski usta işi olduğu ince işlemelerinden belli, ağır, demirdöküm soba var. Sadece onun için bile Koyukahve'ye gidilir. Iscak ıscak... Adı öle. Rengi gibi... Kaavenin renginde... Ama koyu. Öle işte. Gazete dergi falan var. Örtek'te var...

Sevindiriyon da güldürüyon... (Mehpare) / Fırtına Vadisi kan ağlıyor... Unutmadık (Örtek Ekibi) / Bütün Örtek okurları Lazut'ları, Zugaşi Berepe'yi, Heyamol'u, Pedaliza'yı dinleyelim / evet evet. Yıl Sıfır Darbe Hazır (Muzaffer İzgü, Bilgi Yayınevi, Ağustos 1989) / Yaşadım talihin bana yürüttüğü yol bitti (Vergilius) / öle dimi la? / Ağızdan soluk almanın büyük zararları vardır (Dikeiyon Bilgisi)

ZORRO

Sinema tarihinin en eski kahramanlarından olan Zorro bir kez daha beyazperdede. Robin Hood'un Latin versiyonu da sayılabilecek Zorro tıpkı İngilteredeki "meslekdaşı" gibi zenginden alıp fakire veriyor.

Ama kimi, sınıfsal kaygılardan dolayı kimliğini saklıyor. Kimi bu yüzden icraatlarını maskeyle yapıyor. En büyük özelliği de alameti farikası olarak bir kılıç darbesiyle "Z" harfiyle, düşmanlarının bedenine simgesel bir iz bırakması. Kızılmaske, Kinova hesabı. Filmin hikayesine gelince; Don Diego de la Vega (Anthony Hopkins) Alta California'da efsanevi romantik kahraman Zorro olarak İspanyol zulmüne karşı savaştığından beri 20 yıl geçmiştir... Bunca yıl hapiste geçiren la Vega, eski güçlü İspanyol Vail Don Rafael Montero'yu(Stuart Wilson) durdurmak için kendine bir halef bulmak zorundadır..Sonunda bi delikanlı bulunuyor etraftan. Film, Banderas'ın maskenin altından görünen güzel dudaklarıyla da başka bir seyir zevki veriyor zaten.

Son dönem kadınların en çok beğendiği erkek aktör Banderas, Galli oyuncu Hopkins ve sinemaya gelmiş geçmiş en güzel yaratıklardan biri olan Catherina Zeta-Jones yönetmen Martin Campbell'in usta atraksiyonlarıyla filmi daha ilginç hale getiriyorlar. İlk kez 1919'da çizgi roman kahramanı olarak karşımıza çıkan Zorro'nun bu en yeni versiyonu batılı eleştirmenlerce beğenildi... Maskeli Kahraman Zorro, ek iş olarak ucuz romanlar yazan polis muhabiri olan Jonston Mc Culley'in yarattığı bir karakterden esinlenerek ortaya çıkarılmış. Mc Culley'in (İspanyolca da tilki anlamına gelen) Zorro'su İngiltere'nin Scarlet Pimpernel karakteri ile Meksikaya ait yerleşim birimlerini istila eden altın arayıcılarına karşı savaşan Californialı kanun kaçağı Joacuin Murieta; yarı Robin Hood, yarı kötü adam soyguncu Salomon Maria Simeon Pico, tutkulu bir devrimci ve haydut olan Jose Maria Avila gibi gerçek hayattan seçilmiş kötü kişiliklerin bir derlemesi... Gerçi bizim oğlanların maskesi falan yok. Yiğidin malı meydanda hesabı. Olsun... Bize uyar. İzleyelim...

ÖRDEK

Sanal Ördek Mizah Dergisi
Akif Kurtuluş, Fatih Altınöz, Tolga Çandar, Cem Sancar, Tarık 2000 Ziyad, Okan Dilek, Sezai Sarıoğlu, Süralp Kuşoğlu, Yalçın Tosun, Birdal Tezer, Adnan Özdemir, Serdar Koçak, Mesut Kara, Bidicep, Ertan Aydın, Şivan, İrfan Akgndz, Serpil Kaya, Eser Demir, Dilaver Özdemir, Serap Kiper, Ilgaz Dilek, Orhan Kazbek, Musti...
22 Ocak 1999
Yıl: 1
Sayı: 3
İmtiyaz Sahibi ve Yazıişleri Müdürü: Serpil Kaya
Adres: Hayriye Caddesi, Çorlu Apartmanı No:3/2 Galatasaray - İSTANBUL
Tel/Fax: (0212) 292 02 07 - 08
Film Hazırlık: Çağdaş Grafik
Baskı: Ilıcak Matbaacılık A.Ş. İstanbul (0212) 880 40 77
Dağıtım: Birleşik Basın Dağıtım A.Ş.
Bir Yıllık Abone Bedeli: 9.000.000 - 6 Aylık Abone Bedeli: 4.500.000

...en çok satanlar...

En Çok Satan Kasetler
-Gülbahar Muhacir
-Musa Eroğlu Kavimler Kapısı
-Ekrem Ataer Bir Türkülerimiz Kaldı
-Beyaz Türküler
-Şükriye Tutkun Çiğdem Der Ki
-Arzu gömücü Arzuhal
-Erdal Erzincan Gurbet Yollarında
-Erkan Oğur Gülün kokusu vardı
-Kızılırmak Sır
-Zara Avuntu

Türkçe Pop Albümler
1- Sezen Aksu Adı bende saklı
2- Haluk Levent Yine ayrılık
3- Yaşar Esirinim
4- Teoman O
5- Leman Sam Illa
6- Ayna Dön Bak Aynaya
7- Serdar Ortaç Gecelerin Adamı
8-Tarkan Ölürüm Sana
9- Mustafa Sandal Detay
10- Zuhal Olcay İhanet

En Çok Satan Yabancı Albümler
1- Marih Carey The Best Of Power Hits 6
2- Radıo 5 Karışık
3- U2 The Best Of
4- Dıre Stralts The Very Best Of
5- Alanıs Monssette 17 News Songs
6- Bryan Adams On A Day Like Today
7- Celine Dion Let's Talk About Love
8- Madonna Ray Of Light
9- Rem Up
10- Lerry Klartz 5

ÇIĞ GİBİ...

Genç soluklu insanların türküyle buluştuğu noktada çıkan ne kadar diri ses varsa, Çığ Türküleri'nin arka planına yığılmış. Sağlam bir temel oluşturmuş dahası. Kendiliğindenmiş gibi duran ama bilinçli ve yürekli bir çabanın ürünü olduğu belli bir çizgi var. Ada Müzik'in yapımcılığını üstlendiği çalışmalarıyla Grup Çığ yakın dönemin Çığ'ı olursa şaşırmayın. Hani köşeden dönünce denizi gördüğünüz zamanki gibi...
Tam 7 tane güleç gençten oluşan grup türkü yollu söylüyor hafif de caz yapıyor gibi. Kahpe Felek'ler, Hekimoğlu'lar, Ladik Semah'ları, Halimem'ler kasetin baskın parçaları.

[op. 74 ekim devrimi]

enternasyonal

Prokofyev'in Sovyet Ekim Devrimi'nin 20. ve 30. yıldönümleri için bestelediği kantatlardan oluşan "Prokofiev: Back in Prokofiev USSR albümü" Türkiye'de Yeni Dünya Müzik tarafından "Ekim Devrimi Kantatları'" adıyla yaylınlandı.
Albüm iki bölümden oluşuyor;
Ekim Devriminin 20. Yıldönümü Kantatı, Op. 74 (Avrupa'ya Doğru Bir Hayalet Yaklaşıyor- Komünizm'in Hayaleti, Filozoflar, İnterlüd, Devrim, Zafer, Ant İçme, Senfoni, Anayasa) ve Ekim Devriminin 30. Yıldönümü Kantatı (Güçlü, Başarılı Ülkemetimiz, Op. 114) Prokofyev'e bağlanıyoruz; "Büyük Ekim Devrimi Zafer, sanayileşme ve Anayasa'dır... Birbirine zıt renkler taşıyan bölümlerle Bolşevik Devrimi ve SSCB'nin doğuşu anlatılır.Kantat, Kışlık Saray'a yürüyüş ile başlar, 1918'deki büyük açlık döneminden, Lenin'in 1924'teki cenaze töreninden sonra 30'ların başındaki tarımdaki ve sanayideki dev atılımlara değinir."

Kantat, Stalin'in iktidara gelişi ve 1936'daki yeni Sovyet Anayasası ile son buluyor. İki koro ve dört orkestra için yazılan yapıt, yaklaşık 250 sayfa tutmaktadır. Kantatı yılın sanat olayı olarak gören Prokofyev, yapıtını Sanat Komitesi'nin önünde çaldığında, ummadığı bir tepkiyle karşılaşır. Kantat reddedilip arşive kaldırılır ve ancak ölümünden sonra 1966-67'de, devrimin ellinci yıldönümünde seslendirilir... Emkim Devrimi'nin 30. Yıldönümünde Kantatında da daha basit bir üslup kullanır ve yapıtı ilkinin akibetine uğramaz...

Otuzbir Alfred

ESER DEMİR

1538 yılında saray çok karışıktı... Ülkede yaşanan ekonomik ve siyasal kriz, borsada kaybedilen para ve padişah ailesine gelen yüklü doğalgaz faturası bardağı taşıran son damla oldu. Alfred Otuzbir adındaki bir arkeolog Osmanlı Sarayı'nda bulunan güvenlik kamerasının kasetini ülkesine götürmek için çaldığında kurnaz bir şekilde yakalandı ve Otuzbir sülalesini devam ettirmemek üzere kısırlaştırıldı... Kasette yaşanan dialoglar aynen aktarılmıştır... (Kısırlaştırma politikası 1540 yılından sonra kaldırılmıştır...)

Vezir: Hünkarım, bir sürü fax alıyoruz. Her an savaş çıkabilir.

Padişah: Yapma ya, ulan tam sırasıydı.. Toplayın orduyu!

Vezir: Maalesef efendim, çok az kişi kaldı orduda...

Padişah: Neden, diğerleri nerede?

Vezir: Sayın devletlim, geçen hafta Mohaç Meydan Savaşı'nı kazandık ya, siz de ordunun yarısını MORA YARIMADASI'na tatile gönderdiniz...

Padişah: Desene rakıyı fazla kaçırmışız.. Cepten ara gelsinler!

Vezir: İmkansız, Turkcell'de arıza var, ulaşamıyoruz.

Padişah: Tersoloğun bu kadarı. Tek kişilik ordu nerede, Kara Murat'ım nerelerde?

Vezir: O da, bir sınır aşağıdaki devlete geçti. Adamlarda avuçiçi bilgisayar ve Fakir üçlü temizlik seti var. Hepsine tav oldu.

Vezir: Efendim halk galeyana gelmiş, İtalyan şalvar ve entarilerini yakıyorlarmış.

Padişah: Çabuk müdahale edin. Bir duyarlarsa onlar da saldırır.

Vezir: Zaten geliyorlarmış. Trafik aksamazsa iki saat sonra buradalar.

Padişah: Tamam, ayvayı yedim! Kötülere, zalimlere ve de şerefsizlere yenildim, buradayım!

Vezir: Aha, bakın efendim, Almanlar e-mail yollamış.Toprak istiyorlar...

Padişah: Ulan, babamı dinledim padişah oldum. Yaa vezirim, yaşıtlarım Osmanlı Gece Klübü'nde cariyelerle çökelek oynarken biz burada neler yapıyoruz.

Vezir: Kader hünkarım, ben de kardeşimi dinlemedim. Zamanında gel kestirelim dedi, kulak asmadık.. Ne para var biliyor musun, o işte!

Vezir: Cep telefonunuz çalıyor.

Padişah: Evet, demek hatlar açıldı. Sen şimdi tüm dünyaya çağrı yap, fax çek, e-mail gönder, fetihe çıkıyoruz, hazırlıklı olsunlar! Türkler geliyor, savulun!

Vezir: Peki yolladım.. Peki bir şey soracağım, hattının markası ne?

Padişah: Tellsim.....

Kan deveranımız eksik.

Ondan

Abdurrahman Çelebi

İşkembe-i Kübra
Telefon: 007
Fax: 008
e.mail.acele.bi.com.tr
Postacı: izzet
Posta Güvercini: Gaspar
Kızılderili dumanı:
Üç büyük
bi küçük

Geçen gece uykum kaçtı. Akşam düğünde yediklerim midemi ekşitmiş herhalde, kalktım. Bir talcid aldım, oturdum düşünüyorum: "Biz niye hala ileri gidemedik?" diye. Burada 'biz'den kastım bizim memleket yani. Gidemedik ileri. Bazı insanlarımız gitti, mesela ben. Fakat bu memleket bana, benim gibilere ayak uyduramıyor. Biz gidiyoruz gidiyoruz, bi bakıyoruz geri oo! Memleket bizim nalları toplamakta. İnsan kendi memleketini yere eğilmiş, nal toplarken görünce üzülüyor tabii. Üzülünce de düşünmeye başlıyor, "Memleketim nerede, neden takıldı kaldı" diye. Şundan bak, bunu iyi buldum. Biz kunduracılıkta, ileri bir millet değiliz. Olamadık. Ondan işte. Eskiden lastik potin, naylon ayakkabı falan giyerdik, şimdi de bakıyorum herkeste bağcıklı ayakkabı. Hepsine de, en aşağı iki düğüm atılmış. Tek düğüm atılırsa, bağcığa takılıp düşmekten korkar benim uyuz milletim. İki düğüm olunca da n'oluyor içeride ayak büzülüyor tabii. Öyle olunca da ayağa gelen kan, geri yukarı çıkamıyor orada göllenme yapıyor. O zaman ne oluyor? Açtım baktım. Lastik asit diye birşey var. Lastik mi dedim yanlış oldu. He...laktik asit. Şimdi bu laktik asit birikme yapınca, tabii çalışan adamın fazlaca ayakta kalması mümkün olmuyor, otursan da fayda yok. Çünkü beyne kan gitmiyor, bağcıklardan geçemiyor meret. Bunu Avrupa'lı çözmüş. Tokalı ayakkabı giyiyor adam ya da direkman bağcıksız. Gittim gördüm. Böyle büyük keratalar yapmış adam eğilmiyor bile, ayakkabısını giyerken şaşarsınız. Böylece ne oluyor. Bi kere eğilmediği için Avrupalı'nın, bel kayma oranı düşük. İstatistikleri getirttim baktım sıfıra yakın. Biz ise, bu bel kayması yüzünden büyük işgücü kaybına uğruyoruz, mafoluyoruz. Biz n'aparız ayakkabı giyerken eğil parmağını sok, araya ayağını sok, bu sefer bir de parmağın sıkışsın. Sefillik, başka birşey değil. İkincisi bağcık olmayınca ayak büzülmüyor, on saat ayakta kalıp çalışsa bana mısın demiyor elin adamı. Düşündüm. Şimdi bu konuyu şöyle çözeceğiz. Bi kere önce bütün kunduracıları toplayacaksın. Diyeceksin, yasak kardeşim bundan sonra bağcıklı ayakkabı. Bağcıklar elimizde kalacak diyecekler. Der bunlar. Hep gözleri parada. Onun da kolayı var. Bağcıklardan kovboy kravatı yapacaksınız bundan sonra. Öyle. Geçen bir filmde gördüm çok beğendim. He. Ayakkabılar tokalı ya da toka bile yok, o da yanları sıkar. Ayaklar serbest kalacak böyle. Kan deveran edecek, ta yukarlara kadar. Millete kurslar açıp kerata kullanmayı öğreteceksin. Bizim millet herşeyi öğrenir hiç merak etmeyin, yeter ki öğreten olsun. Hatta icap ederse gider ilk dersi ben veririm. Ee, herkes elini taşın altına sokacak. Öyle. Lastik mi laktik mi neyse işte o asidi böylelikle ayaklardan atacağız. Gitsin, gazozun içine girsin. Belki mide ekşimesine faydası olur. Beynimize kan dolacak. Kan dolunca da, tabii çok afacan bir millet olacağız. O zaman işte görsünler Türk milleti nasıl şahlanıyor. He..Çorap meselesi var bak bir de. Çoraplar ince olacak. Şart. Böyle zar gibi. Giyince, içerden damarlar görünecek. Tevekkeli üstad zamanında boşuna dememişti; solucan, salyangoz, deniz yıldızı yemiyor bu millet o yüzden kafası işlemiyor diye. Midye tavayla olmaz bu işler. Bu da nereden aklıma geldiyse. Şu yemek meselesini de yeri gelince iyice bir irdelemek istiyorum.

Talih pazara benzer, insan biraz beklemeyi bilirse, çoğunlukla fiyatlar düşer. (Bacon) / Son sözü bir kadın ismi oldu, hiç duymadığım (Behçet Necatigil) / En büyük krallıklar, delilerle yaşamaktan o kadar haz duyarlar ki, krallar arasında, deliler olmadan ne yiyebilen, ne gezebilen, ne de yaşayabilen bir kaç tane vardır. (Erasmus) / **Alıştım Basit Sanrıya (Arthur Rimbaud)** / ölemi yeeal

SEZAİ SARIOĞLU

neler almalıyım yanıma

-I-

"Şiir için: yılgı, sessizlik, yavaşlatılmış uyum
Acı İcin: bir kandil, bir tütün kesesi, bir iskemle kırık -çocuklar kapı önlerine otursunlar, oynasınlar ya da-
Düş için: kendini denizde sanan o bunak kaptan -gerekli çok-
Şarkı için: kalmadı usumda tek dize -ama o dizelerin sesi var, ilk ağızdan çıktıkları gün ki gibi, pespembe renkleriyle-
Zaman için: yer değiuştiren gölge -yeterli-
Mevsimler için: portakal, böğürtlen, ayçiçeği
Aşk için: Unutkanlık ya da dkkatle kullanılan ve değiştirilen bir kaç anı
Öfke için: Marx, Lenin, vb.
Okumak için: Dostoyevski, Marquez, Sait Faik -başkaca kim olabilir düşünmeli-
Şiirse, elbet Akdeniz şairleri."
(Edip CANSEVER)

"Eşyaların kardeşliğine" inanan şairlerden Cansver'in bu şiiri, "yeni yılda neler almalıyız yanımıza"yı düşündürdü bana...

Yani yeni yıl da, kullanışlı şiirler almalıyız yanımıza... Şiir deyip küçümsemeyin, aklımda kaldığı kadarıyla CemalSüreya şöyle söylemişti bir zamanlar: "Uygarlık kuzeye doğru çekilirken / Akdeniz'in kenarına iki nöbetçi dikti / Aşk bir de şiiri..." Şiiri unutmak olmaz, çünkü şiir devletlerin ve iktidarların tersi...

Yeni yılda neler almalıyız yanımıza... Elbette aşkı... Evvel emir aşkı almalıyız yanımıza... Aşk dedimse helal bir aşk değil elbette; tepeleme haram bir aşkı... Çünkü; aşk dediğin haram olur, helal olunca o aşk olmaz'da içkin olan aşkı... Şairin, "aşk bir suçlamadır sonuna kadar yaşanmamışsa" dediği, an'da süreç, süreç'te an olarak yaşanması gereken aşkı... Bir başka şairin, "aşklarda bakım istiyor öğrenemedin gitti" dediği, bir başkasının, "aşk iyidir bak / duyumunu artırır insanın" dediği, aşkı almalıyız mesela... Mesela, aşkın manifestosu; "yeni yerler bulurduk birbirimizde" dizelerini unutmamalıyız...

Yeni yılda başka neler almalıyız yanımıza... Ahali şaşıracak ama, mutluluğu değil, mutsuzluğu almalıyız yanımıza. Çünkü, "mutsuzluğumuz insan kalmak içindi." Şair, "Unutmak kuşlardır" dese de, biz unutmamanın tiryakileri olarak "Mutsuzluktan sözetmeliyim / Yatay ve dikey mutsuzluktan / Sevgim acıyor" dizelerini unutmadan derdest edip mutlaka almalıyız yanımıza...

Yeni yılda neler almalıyız yanımıza... Anıları almalıyız elbette... "Yüzüme baktı uzun uzun / 'Hiç değişmemişsin' dedi yavaşça / Bazı eşyalar anıdır -bunu bilmezdim- / 'Bazı anılar eşya' / Yaşlanmış bir düş gibiydi, yürüdü gitti." (Edip Cansever) Eşya olmayan anıları almalıyız en çok...

"Ve / İnsansız anı yoktur. Var mıdır?" dizelerinin manasını unutmadan, anıları almalıyız yanımıza...

Yeni yılda neler almalıyız yanımıza... Korkularımızı elbette... Unutmak olmaz, "Ödleriyle öten kuşlar"ı bir de... Henüz korkulardan yorulmadık dese de birileri, korkular küçük ödümüzdür, en küçük ödülümüzdür bizim, en kesin perakende öldüğümüzdür...

Yeni yılda neler almalıyız yanımıza... Sevişmeleri almalıyız elbette... En militan sevişmeleri... Her öpücükte, ten ile tin'in her örtüşmesinde din olmayan sevişmeleri... Manifestosu iki dize olanını: "-Sevişmek! / Kimse kimsenin olmasın-"

Yeni yılda neler almalıyız yanımıza... "Savaş lekesi nasıl çıkar sahi"yi bilen bir simyacıyı mutlaka... Ulus devletten doğma, tek renkten olma bir resmi tabibi ve resmi tabledi reddedip, kalıcı bir aşk yapıp barışı... Barış'ı almalıyız yanımıza, zararın neresinden dönersen barış'ı...

Yeni yılda neler almalıyız yanımıza... Gelmiş geçmiş bütün maskeleri atıp, Zapatistaların efsaneyi sıradanlaştıran askumandan Marcos'un maskesini İmalıyız yanımıza... Tıpkı bir yerli / kızılderili atasözü gibi tınlatarak maskesiz Türkçe'yi: Maskede peşrev olmaz, ne çıkarsa Marcos... Ormanda peşrev olmaz ne çıkarsa ağaç...

Yeni yılda neler almalıyız yanımıza... Açıklamalı birey sözlüğü elbet... İlavesi, "Neden kimse bugüne kadar / Kendini açıklamadı" dizeleri olan, mecburi ve meccani açıklamalı birey sözlüğünü almalıyız yanımıza...

Yeni yılda heler almalıyız yanımıza: Hüzüntü'leri...

Neler almalıyız yeni yılda yanımıza: Havet'leri...

Yeni yılda neler almalıyız yanımıza: Cankırıkları'nı...

Sahi yeni yılda neyi almalıyız yanımıza...

Tarihe soralım en iyisi, bir de coğrafyaya... Tarihten ve coğrafyadan dileği olan Aşkiya'lara soralım... Zamana soralım en iyisi... Fiil çekiminde ve imlada hata yapmadan... Zamana soralım...

Efkar-ı hususi'ye
açık mektup

Şimdi, lütfen dikkat ediniz, ilk saptamamı ve eleştirimi yapıyorum:
Bu Turgut Yasalar, ne yapmak istiyor ya da ne yapmak istedi? Neymiş: Leoparın Kuyruğu! Herşeyden önce ismi acaip! Afrika atasözüymüş. Ne gerek var, bizde atasözü mü kalmadı? Hem bizim insanımız Leoparı, sadece ansiklopedilerde veya T.V.'lerde geceyarısından sonra yayınlanan belgesellerde görmüştür, gördüyse: Oysa "Eşeğin Kuyruğu" diyebilirdi. -Fatih Altınöz'e öykündüğüm düşünülebilir ama "seyretmeden film eleştirisi" konusunda bi boşluk var, ben de bunu farkettiysem suç benim mi?- Bence Turgut Yasalar asıl hatayı; "Leoparın Kuyruğunu çekmeden iyice düşüneceksin", diyerek ve "bu silah işi de böyle" diye örnekleyerek yapıyor. Tamam, düşün ama olay silah işinde değil, her işte öyle. Yani bu film işi de böyle. Seçtiğin konu ve dönem önemli Turgut beyefendi. Yok öyle! Burası Türkiye! Yani mesela herkesin ittifakla tukaka'ladığı Cumhuriyet evveli Osmanlı'ya ait film yap! Tamam, farketmez. Ama, öyle 68-78-88 muhabbetlerinin orta yerine limon sıkmanın ne alemi var.

Soğukla incelttim kalemimin ucunu

Haydi yaz, dedi kargaşaya bulanmış çocuklar, hadi yaz!
Boğum boğum boğuldu sokak lambalarındaki ayaz!
Haydi sus dedi, konuşmaktan kançanağı gözlerin, sus biraz!
Bir haylaz; parmağı kapıya sıkışmış bir haylaz oldu bak yaşamın...

Durmadım -duramazdım/susmadım - susamazdım/ya da yazmadım!
Kim o seslenen, demedim -diyemezdim...
Karanlığın içinde kaybolan bir dolmuştu en son gördüğüm!
Fazladan yolcusu vardı şoförün, ayaktaki tek yolcu bendim
Sızlamadı içim, ceza yazarken polis; ben zaten biletsizdim...

Aşık olabilirdim aslında, "yılbaşı bileti bunlar" diyene; umut vardı elimde
Uzak bir şehirde terkedilmiş bir arabanın camlarına yazabilirdim
"Şair umudu seviyor" diye; bir de kalp resmedebilirdim diye; yoksulluğum ve sensizliğim

Soğuklukla incelttim kalemimim ucunu, soğuktan inceldi yanlışlarım
İsmini bilmediğim her öyküye çürümüş finaller hazırladım
Sırılsıklam ıslandım adını bilmediğim duraklarda ve yazdım
Bedava ışığında meydanların, sen buna inanmadın...

Çantam, eldivenlerim, şapkam... çekip gitti kaçırdığım otobüsle
Üşüdüm, üşüdüm, üşüdüm,
Çok üşüdüm...

Talat İÇÖZ

"İmam : Merhumu nasıl bilirdiniz? Cemaat: İyi pres yapardı! Ama gol bölgelerinde ve son vuruşlarda etkisizdi."

"Ciao, Galler Prensi, Eflak ve Boğdan Eyaletleri Valisi..."

"İhtiyaç duyduğun kudret Mesir macunundа ve Viagra'da mevcuttur!"

Es'tir Git, Hakan!

Sevgili Hakan, yanlış anlama, sev ve sevdir git diyorum, sevgi dostu, hüzünlü yazarlarımızın ifadesiyle, gerçek sevgi artık müstehcen bir eylem oldu. (Yesinler sizi!)

Bir rivayete göre, fıkra anlattığın stüdyolarda 50 yıl ot bitmiyor, kuzular ölü doğuyor, inekler sütten kesiliyormuş. Bir türlü çekip gidemediğin için zaten kalitesi yerlerde sürünen hayatımızı, 20 puan daha kötürümleştirdin. Milletçe yaşamımız, üstü sürülmüş, herg edilmiş, toz toprak çamur dolu eske bir taş plak halini aldı. Hayatımızdan gelen cızırtılardan, komşu ülkelerde, Balkanlar'da, Rusya'da, İran'da uyunmuyormuş. Hatta bazen bu cızırtılar, Akdeniz'i aşıp, Kuzey Afrika ülkelerindeki sevişme çabalarını baltalıyormuş.

Allah aşkına, bize daha fazla işkence etme ve buralardan gidip, İtalyan vatandaşı ol. Bak Apo da futbol hayatına İtalya'da devam edecekmiş, onun gibi hassas ve duygulu bir insan bile bunu göze alabiliyorsa, senin gibi pervasız, gözü kara bir Orta Asya yiğidi, neden gitmesin. Hem O Roma'yı tutuyor ve tandem oyununu seviyor, sen Juventus forvetiyle, Apo'lu defansın bıraktığı boşluklardan Roma kalesine doğru akınlarda şen bin atlı gibi, bin beygir gücünde inersin. Neden başarmayasın? İhtiyaç duyduğun kuvvet, Mesir macunundа ve Viagra'da mevcut!

Sevgili Hakan, en büyük kazançlarından birisi de baban mı kocan mı olduğunu anlamadığımız, o şişko adamdan kurtulman olacak. Çekingenlik, içe kapanıklık, çocukluğuna ait bir karakter yapısıdır. Büyüdükçe insanlar, çevrenin zorlamasıyla, yüzde doksan bu yapıdan kurtulurlar ama görünen o ki, sen hala yüzde ona aitsin. Boğaç Han öyküsünü bilirsin. Ana fikri şudur. Çocukların erginleştiği, erişkinleştiği, kendini ispatladıkları, adam oldukları bir an vardır. İşte o andan sonra bir isim taşımaya hak kazanırlar. 27 yaşına gelmene rağmen, sende bu hala gerçekleşmemiş. Yani, senin şu an isminin "Anonim" olması gerekiyordu. Defalarca okuduğuna adım gibi eminim. Homeros'un "Odysseus"u da, memleketini terk edip, adam olup geri dönme öyküsüdür. İnsan, dış dünyayı, yabancı olanı, ötekini, tanırken aşkınlaşır. Belki sende Odysseus gibi, yıllar sonra memleketine geri döndüğünde, karını hala seni beklerken bulacaksın. Ama o da Penelope gibi artık taliplerini reddedemeyecek kadar uzun zaman geçtiğinde, evleneceği adamı seçmek üzere, bir ok (penaltı ya da frikik de olabilir) yarışması düzenlenmiş olacak. Ve Hakan sen artık tanınmayacak kadar değiştiğinden bu yarışmya katılıp, kazanacak ve karını tekrar hak edeceksin!

Yahu sanarsın seni, Şemdinli'ye öğretmen ya da Siirt Zirai Donatım ofisine memur olarak gönderiyorlar. Uygarlığın beşiklerinden biri olan Roma İmparatorluğu'nun kalıntılarında futbol oynamaya gidiyorsun. Sezarların, Augustus'ların, Petronius'ların, Virgil'lerin kemikleri üzerinde top koşturacaksın. Hakan, hiç film de mi seyretmiyorsun? Bir İtalyan kadına dokun, hayatına, 5 futbol hayatına 3 yıl eklenmezse, ömrümün geri kalanını damlarda martı yemleyerek geçireceğim. Hem Hülya Avşar'ın asıl nüshası, Ornella Muti'de orada, Tanju ağabeyin gibi noter onaylı suretiyle değil de, asıl dökümanla nurlu ufuklara yelken açarsın. Bak orası bir dönem, sinemanın Kabe'si olmuş bir yer. Fellini yaşasaydı eminim "Satyricon" ve "Dolce Vita" da, seni başrol oynatırdı. İlk gittiğinde Torino'da kalsaydın belki de, "Postacı" (Il Postino) filminde başrolu sen kapmıştın. Akşamları televizyonda sadece sizden değil, bütün dünyalılardan sahnelediğin, "Eylül'de Gel Liseli Kız" sendromundan da kökünden kurtulurdun.

Hakancığım, git, kendine bir yer edin, sonra milletçe bizi de, oraya aldırırsın. Bir lokma, bir hırka, neyle olsa idare eder, bir süre geçiniriz. Çalışmayla her şey olur, Allah'ın izniyle gondolculuk, makarna arası döner, popçuluk, silahınıza özenle mermi dolduruculuk (mafya için), beklemeden uçağa biletçilik gibi değişik işlerle uğraşmaya başlarız. Vekillerimiz de bomboş kalan bir ülkede, kurtlar ve kuşlar için yasalar çıkarır, kurt vekili, kuşvekili olurlar.Yahu şu işe bakın, milletçe en başka işler için yapılmış bilumum organlarımızdan soluyoruz. Adam bizi toptan bir sürek geyik avının içine attı. Vallahi, helal olsun, aymazlık, pişkinlik, utanmazlık rekorları kırılmazsa bile, son yıkama suyuna Vernel katılmış gibi yusyumuşak oldular. Hakan da öyle, kırılgan, hassas, son yıkama suyuna Vernel katılmış gibi. Eskiden sertleşsin diye gömlek yakalarına kolalardık, ama devir değişti, yumuşaklık yükselen değer oldu. Aslında Hakan'ı da baştan aşağı bir kolalamak lazım. Taş gibi bir delikanlı olur. Hem unutmayalım duyarlı insan, çabuk tahriş olur...

Yıllar geçecek, bu dünyadan hepimiz birer birer göçeceğiz. İmam o nefis soruyu soracak, "Merhumu nasıl bilirdiniz?" Cemaat, "İyi pres yapardı! Ama gol bölgelerinde ve son vuruşlarda etkisizdi." Şimdi bir düşünün, bir hatunla berabersiniz ve size şunları söylüyor, "Yahu, Kamil, iyi pres yapıyorsun ama son vuruşlarda etkisizsin..." Ne yazık ki, hayat genelde hep son vuruşlara bakıyor.

Sevdir git, Hakan! Ciao, Galler Prensi, Eflak ve Boğdan Eyaletleri Valisi... En kısa zamanda beni de oraya aldır...

Sınırsız Sorumsuz Futbol Terimleri Sözlüğü

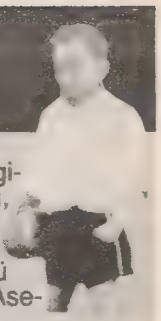

spor yazarı

Ööle yazıyo. Nereye gider yazdıkları, kime değer hiiç önemli değil. Zülfü'sü de yazıyo, Çandar'ı da Asenası'da... hayırlı traşlar...

teknik adam

Bunnar şimdi topu iyi saydırırlarsa, dizinde kafasında felan takımların başına getiriliyo. Kafasında topu üçyüz kere sektiren var, dizinde bin defa saydıran. Sınav yapılıyo. En iyileri seçiliyo.Yok mu? Ööle di mi? Nası çalıştırıyo? Neyi?

orta saha

Sahanın tam ortası diyecem olmicak. Göbee diyecem olmicak. Şööle ortaya yuvarlak desek daa ii. Maç başlamadan önce iki topçu yanyana geliyolar orada. Bi tanesi kendi kalesine arkadaşına felan dönüyo. Ya da orta cızgı tam taşşaklarının altında kalacak şekilde bacaklarını ayırıyo. Bişeler bişeler. Poz... Diğeri topu dürtüyo . Yok kendi etrafında top bir kere dönecek yok öne oynanacak. Kaleci zaten bakmıyo. Bi koyacan gol...

santrafor

Merkezden önce, onun için anlamına geliyo. Ortada olan. Herkes ona çalışıyo. Herkes. Santra ya.. Yannız biraz ilerde duruyo. Tembeli çok kötü oluyo. Bekliyo ki hep gelsin hep gelsin. Merkez oluyo. Çok beceriksizleri de var bi sürü gol atanı da. "Bütün umutlar ona bağlandı" deniyo. Neyin merkezi aabi. Arzın mı? Neyin?

top toplayıcı

Onnara bi zamanlar 2,5'luk deniyodu. Niye ööle deniyodu. Bilmiyom tabii. Ama 2,5 liralıkların çıktığı zamanla bu meslek erbabının ortaya çıkış zamanı aynı galiba. Bizim millet para işine takmış aabi. Ne yapıyolar. Top, tingi tung dışarı çıkıyo. Reklam panolarına çarpıyo. Hop, bi parende top hemen sahadaki topçuda. Tehlikeli ama. Bazen kızgın topçular topu sert attın, geç attın, erken attın hesabı yaparlar. Kötü olur tabii o zaman. Sonra bunnar tribün dolmuşuna acaip gelen bi meslek erbabı. Bu işten araba alan var. Seyit Ali vardı... Aslında örgütlensinler. Çünkü futbol söktör oldu. En has bi söktör.

koşuyolu

Ben, bi mahalle, semt adıyla sahanın bir yeri arasında bağlantı bulamadım. Pek. Ara sokakları mı var, geniş bulvarları mı? Binalar nerede? Kadıköy tarafına top atılınca mı söyleniyo? Nedir? Spiker şööle diyo; "Topu Hakan'ın koşuyoluna attı." Allah allah...

kontrpiye

Bi acaip söz ki top işine nerden girdi bilmiyom... Bu top davası ööle kalabalık seylerle uğraşamaz ki. Top bi tarafa gidince topçu bi tarafta kalıyo hesaabı. Şimdilerde acanslardakiler de konuşuyo. Siyasetçi de. Peki topla ilgisi nerde başlıyo nerde bitiyo? Almasınlar aabi topla ilgili olmayan bişeyi dile.

AÇIK OTURUM

Yüksel Işık

"Uzaktan öptüm seni / Bayramın kutlu olsun"

Bu hafta bayram haftası, üstelik dokuz gün tatil. Şu bayram tatillerinin ideolojik bir yanı vardır mutlaka; ama şahsen ben bu tatillere bayılırım. Zaman zaman bu konuyla ilgili teoriler de geliştiririm. Acaba diyorum şu dini bayramlarımızın sayısını memur maaş katsayısını da dikkate alarak %30 oranında artıramazlar mı?

Niye derseniz; malumunuz. Her sabah, kalk, traş ol, giyin, çık ve bürokratik mekanizmanın simgesi haline dönüşmüş bulunan ve bilmem kaç numarayla demirbaş defterine kaydolmuş masanın arkasına geç. Amirin sana çalım satsın, sen, kızgınlığını maiyetindeki personele talimatlar yağdırarak çıkar. Üstelik bunu her gün yaparım. Şimdi aranızda 7.5 yıllık kalkınma planından haberdar olanlar diyecek ki "kardeşim iki milyon kamu çalışanının sayısı bu plan çerçevesinde 350 bine inecek herkes iş güvencesi derdinde. Seninki de iş mi yani!"

Haklısınız! Benimkisi tatil sendromu. Bırakın bayramı yılbaşını her hafta sonu için bile "telefona çıkmayacağım, kente inmeyeceğim, gazete okumayacağım, televizyon izlemeyeceğim, dost ve akraba ziyaretlerine gitmeyeceğim" derim ama hepsini de yaparım. Hele bayramlarda hiç yerimde duramam. Arife'den ablamlara giderim. Onlar, "hayırlı kardeş" muamelesi yaparlar. Bense; neme lazım içli köftedir kalmaz, yaprak sarmadır biter, derdindeyim...

68'li abilerimizin birer kahraman gibi karşılandığı yıllar çok gerilerde kaldı. 80 kuşağı hepten kayıp. Şimdiki gençler ise toplumsal beleğe en faza sahip kuşak. Olan bize oldu; yani 78 kuşağına...

Yok yok o kadar da kötü anlamda değil. Dünyayı yerinden oynatan 68 eylemlerinin gölgesinden henüz kurtuluyorduk ki 12 Eylül geldi ve sonra malum şeyler oldu.

En ilginç bayramımı Van'da geçirdim. Hemen bir bellek yoklaması yaparak Van'da bulunmamın sebeb-i hikmeti'ni anlatayım. Hani tam 68'lilerin gölgesinden kurtuluyorduk ya, 12 Eylül geldi ya. Malumunuz üzere ben de her 78'li gibi, 12 Eylül'den payıma düşeni alıp, önce cezaevi sonra da sürgün cezasını tamamlamak için Van'a gittim. Sürgün olduğum için hiç bir otelde yer bulamadım. Bir polis şefinin yardımıyla "Hacı"nın Nuh Nebi'den kalma oteline yerleştim ve bir fırında iş buldum. Fırından 7 bin lira maaş alıyorum, Hacı'ya da, bazen hiç bilmediğim bir dille konuşan dört kişiyle aynı odada kalma koşulunu kabul ederek, ayda 6 bin lira ödüyor, diğer gereksinimlerimi sağolsun babamın gönderdikleriyle gideriyorum.

Bir akşam otelde odama doğru yollanırken Hacı'nın oğlunun sesiyle durdum; "Bundan böyle odanın fiatı 7 bin 500 lira" dedi. "Yahu" dedim, ben zaten 7 bin lira maaş alıyorum nasıl öderim?" "O zaman burada çalışır mısın? dediler. Kabul ettim. Ankara'da gördüğüm oteller gibi yapmaya çalışırken Hacı'nın gözüne girmişim. Aslında hem göze girmek hem de göze batmak.

İlk birebir sohbetimizde Hacı bana; "Tuncelili misin?" diye sordu. "Hayır!" dedim. Sonraki görüşmelerimizde aynı soru ve aynı yanıt sık sık dile geldi. En sonunda Hacı patladı; "Çok iyi birisin, ama namaz kılmıyorsun; niye?" Ben de biraz oportunizm yaparak "çünkü bilmiyorum" dedim. "Sana namaz hocası getireyim mi?" dedi. "Olur" dedim. Hacı çok sevindi. Bayrama kadar öğrenirsem, bana bir takım elbise alacak ve Antalya'daki otelinin başına geçirecekmiş. Beni "tuttuğu" kesindi. Tek eksiğim dini vecibeleri yerine getirmeyişimdi. Düşündüm ki; Hacı'yı başka biçimde de olsa etkilemek lazım. Bizim kimseyin inancına karıştığımız, horladığımız yok. Hacı'da inancını başkasına emboze etmemeli ama bunu ona kavratmak lazım. O zaman ben namaz kılmayı öğreneyim; o da benim başka bir düşünce silsilem olduğunu kabul etsin.

Yapabilir miydim?

Bilmiyordum ama Allah'ın Van'ında yaşamıma renk katacak başka bir şey yoktu. Denemeye karar verdim. Ben namaz kılmayı öğrendim. O namaz kılmayı öğrendiğim halde namaz kılmadığımı kendisine şikayet etmeye gelen otel görevlisinin işine son verdi. Otelin bütün sorumluluğunu bana bıraktı. İkimizin arasında üstü örtük biçimde süren hoş bir mücadele vardı. Ben O'nun geçmişini merak ediyordum; O ise çektiğim bunca meşakkate karşın hala solculukta niçin ısrar ettiğimi anlamaya çalışıyordu... Serde solculuk var ya, normal yaşamda yapmadığım bir şeyi yapıyor, her koşulda Cumhuriyet okuyordum. Onun da takip ettiği şimdi anımsayamadığım bir gazete vardı. Birbirimizin gazetelerini gözden geçiriyorduk. Günlerden bir gün; "Xude bilir, iyi birisin. Kömünistsin ama okuduğun gazete de bir tane çıplak kadın fotoğrafı yok. Siz bu kadar iyisiniz de devlet sizi niye cezalandırdı?" Soru dediğin böyle olurdu anlattım. "Biz güzel bir dünya istiyoruz" dedim. "Sömürü çarklarına çomak soktuğumuz için bizi cezalandırıyorlar."

Hiç bir şey demedi. Katır sırtında kaçakçılık yaparak elde ettiği servetle hem Van'da hem de Antalya'da otel satın almış olmasına bakıp, benim çektiğim sıkıntıdan hareketle vicdan azabı çekip çekmediğini bilmem ama solcuların iyi insanlar olduğunu az da olsa kabul etmişti anlaşılan. "Aç mısın?" diye sordu. Açtım ama tok olduğumu söyleyip, teşekür ettim. Gitti, ev yapımı yemekler gönderdi. Ertesi gün bana bayramlık aldı.

Geçen gün Kadir Gecesi idi. İnancını siyasete tahvil etmeyen müslümanlar için "bin aydan daha hayırlı bu gece" de, siyasal islamcılar, ellerinde mumlarla özgürlük isteyen eylemler yaptılar cami önlerinde. Hacı yaşıyor mu acaba? Yaşıyorsa, türbana özgürlük isteyen gruplar arasına katılıyor mu? Yoksa katır sırtında dolaştığı o dağları şimdi daha mı çok seviyor? Sahi, Hacı, acaba, sessiz kitlelerin "aydınlık" için eylemine katılmış mıdır?

Bizim, "aydınlık için bir dakika karanlık" eylemimize "fesat" denildiğinde sessiz kalanlar, her nedense türbanı gerekçe göstererek, benzeşik eyleme başvurmuşlar bayram öncesinde, Allah ile aralarına başkasını sokmak istemeyen "samimi inançlıların inançlarını" sömürme yolunu seçmişlerdi.

Özgürlük herkese lazımdır. Kendisi için istediğini başkası için istemeyen ikiyüzlüdür. Bu ikiyüzlülüğe karşı mücadele etmekten kaçınanlar, güzel bir dünya istemeyenlerdir. Çetelere, mafyaya karşı sessiz kalanların sorunu türbana özgürlük noktasına düğümlenenlerin inandırıcı tarafı yoktur.

Gene de bir bayram öncesi söylemek isterim ki, herkesin inancını korkusuzca, kaygısızca yaşayabileceği, herkesin düşüncesini hiç bir engelle karşılaşmadan açıklayabileceği bir toplumsal ütopyanın gerçekleşebilme şansı vardır. Bu şansı gerçekleştirmek ellerimizdedir. Bunun için bize çok iş düştüğünü biliyorum ama şu siyasal islamın dümen suyuna akıp giden samimi müslümanların da artık, kendileri için güzel şeyler isteyenlerin İslamı siyasallaştıranlar olmadığını anlamaları lazım. Başlarını kuyudan çıkarıp etraflarına baksınlar! Orada koca bir dünya onları bekliyor. Üstelik hiç bir baskı ve hiç bir sömürüyü hiç bir ikyüzlülüğü kabul etmeyen kabul etmeyen koca bir dünya..

Ben bayramda sevdiklerimle birlikte olacağım. Beraber olamayacaklarıma, Hasan Hüseyin'den iki dizeyle seslenmek istiyorum; **"uzaktan öptüm seni, bayramın kutlu olsun..."**

TÜRK FİLMLERİNDEN İLGİNÇ İSİMLER

DULLAR TERCİH EDİLİR (Orhan Günşıray - Sevda Ferdağ)
RİNGO GESPOTAYA KARŞI (Hülya Koçyiğit - Yılmaz Gündüz)
PARAYLA DEĞİL SIRAYLA (Aydemir Akbaş - Elif Pektaş)
ADIM KAN SOYADIM SİLAH (Tugay Toksöz - Hadi Çaman)
YA SEV YA ÖLDÜR (Tamer Yiğit - Feri Cansel)
EVVEL ALLAH SONRA KAN (Uğur Güçlü)
VE ALLAH APTALLARI YARATTI (Özkan Yılmaz - Muharrem Gürses)
BAYAN BACAK TABANCA BIÇAK (Müfit Noyan - Melek Görgün
ATINI SEVEN KOVBOY (Sadri Alışık - Figen Han)
HER YOL HELAL ZIMBALA BİLAL (Bilal İnci - Yeşim Soydan)
HA BABAM GİT HA BABAM GEL (Mete İnselel - Feri Cansel)
KONUŞMA LAN! (Aydemir Akbaş - Arzu Okay)
ACI SEVERİM TATLI DÖVERİM (Serdar Gökhan - Emel Özden)
AŞK DEDİĞİH LAFTIR (Arzu Okay - Salih Güney)
AŞK DEDİĞİN LAF DEĞİLDİR (Tarık Akan - Harika Değirmencioğlu)
KAMÇILA BİLAL (Behçet Nacar - Okan Demir)

unutulmayan yüzler

Ediz Hun

1963 yılına gelindiğinde, Yeşilçam bir ilke daha imza atıyordu; Türkan Şoray ve Hülya Koçyiğit'i aynı filmde oynatarak. Bu filmin adı "Genç Kızlar"dı. Türkan Şoray ve Hülya Koçyiğit'in birlikte oynadıklara ilk ve son film. Jön olarak başrolde ise, bugüne kadar adı sanı duyulmamış, genç ve yakışıklı bir oyuncu vardır. Sinemayla yeni tanışan bu oyuncunun adı ise: Ediz Hun. Almanya'ya gitmek, yarım bıraktığ üniversite öğrenimine devam etmek için hazırlık yaparken, sonradan Acar Film'de çalıştığını öğrendiği aile dostları Sebahattin Sürmeligil; "Türk sineması yeni yüzler arıyor, sen de istersen bir resim çektir de gönder" demiştir. "1960'da liseyi bitirdikten sonra, Almanya'ya gitmiştim. Würzburg Üniversitesi'nde Diş Doktorluğu okuyordum. 3. sömestrede babam bir rahatsızlık geçirdiği için İstanbul'a gelmem gerekti. Daha sonra o rahatsızlık geçti ama babamın yanında kalmak beni daha mutlu edecekti. Sonraları yedek subay olarak askere gittim ve döndüm. Büyükada 'da yeni ev yaptırmıştık, orada kalıyorduk. Okulumu bitirmek için Almanya'ya gitmeye hazırlanırken, aile dostumuzun önerisiyle yarışmaya resimlerimi gönderdim. O zamanlar Ses Dergisi çok popülerdi. Finale kaldım ve Ajda Pekkan ile birlikte birinci seçildik. 1963'ün Ekim ayıydı."

S leyman Turan

Tiyatro bir tarafta devam ederken, taklı sinemadadır Süleyman Turan'ın. Sinemaya merakı vardır ve başlamak içinse yollar muhteliftir. "Şöyle olabilir; tanıdığınız biri sizin elinizden tutar, herhangi bir sete götürür, bir sayın bay yönetmenle tanıştırır. Ondan sonra... Bir başka yoldan girmek , daha cazip diye düşündüm. Ses Dergisi, yarışmalar düzenliyordu. Tabii benim girmem derginin düzenlediği yarışmanın amacına asla uygun değil. Çünkü onlar bir tane son derece yakışıklı bir beyefendi ile son derece güzel bir hanımefendi arıyorlar. Bende de, yanlış anlaşılma korkusu hep vardır. Onun için de, not yazmıştım müracaat ederken; 'bunun sinemaya girmek için nezih, doğru dürüst bir yol olduğunu düşünüyorum' diye. Sonra birilerinin dikkatini çekmiş, daha çok da Osman Seden'in. İlk şansı Osman Abi tanıdı bana, 'Sayın Bayan' filminde. Ben, yarışmada finalist mi oldum bilmiyorum ama iki kişi seçildi; Ajda'yla (Pekkan), Ediz (Hun). Bir sıralama var mıydı, yok muydu bilemiyorum. Sonuçta sinema maceram başladı."

Devlet Devrim

O yıllarda Ses Dergisi, çok popüler ve sinemaya yeni yüzler kazandırmak için yarışmalar düzenliyor. Devlet Devrim'in bu yarışmalardan haberi yok, o sıralar. "Hep derler ya tesadüfler diye, hakikaten de tesadüf oldu. Oyuncu olmamasına rağmen Yeşilçam'da çok arkadaşı olan, bir arkadaşım vardı. 'Gel, İstanbul yakasına geçelim' dedi. O zaman benim için İstanbul yakasına geçmek büyük bir olay. Baleye hevesim vardı, bale ayakkabısı alırız diye geçiyoruz İstanbul'a. Annem Beyoğlu Ziraat Bankası'nda çalışıyor. Beyoğlu'na geçmek büyük bir olay, korkuyoruz da. Neticede biz korka korka geçtik. Be-Ya Film'e gittik, sahibi Nusret İkbal. Orada bana. 'a, bu ne cici kız' falan dediler. Nusret Bey, 'biz Ses Mecmuası'nda bir müsabaka hazırlıyoruz, seni o müsabakaya sokalım' dedi. 'Yok' dedim. 'Mümkün değil, ailem çok kızar. Buralara geldiğimi de bilmiyorlar'. 'Biz ikna ederiz', dediler. 'Asla olmaz', dedim. Orada ağzımdan laf aldılar herhalde, annemin Ziraat Bankası'nda çalıştığını öğrendiler. Bir kaç gün sonra annemi aramışlar. Akşam annem eve geldi, korkunç olaylar tabii. Neyse, olurdu olmazdı derken, 'Peki' dendi. Fotoğraflar çekildi, müsabakaya girdim.1962 yılında, Tamer Yiğit'le birlikte müsabakayı kazandık. Ama ben bir sene boyunca film çekemedim. Nasıl üzülüyorum, ikinciler, üçüncüler çalışıyor ben hüzünler içinde ağlıyorum. 'O kadar zayıfsın ki' diyorlar, 'Ayhan Işık'la oynatsak sevgilisi olamazsın ancak kızı olursun'. 'Kızını oynatın o zaman' diyorum. 45 kiloyum, çok zayıfım. Ben böyle bir sene evde bekledim, üzüntü içinde." Bir gün, Ümit Utku görür Devlet Devrim'i ve o gün mukavele yaparlar. Sonunda filmde oynayabilecektir. İlk filmi, Orhan Günşiray ve Nebahat Çehre'yle oynadığı, "Çiçeksiz Bahçe"dir.

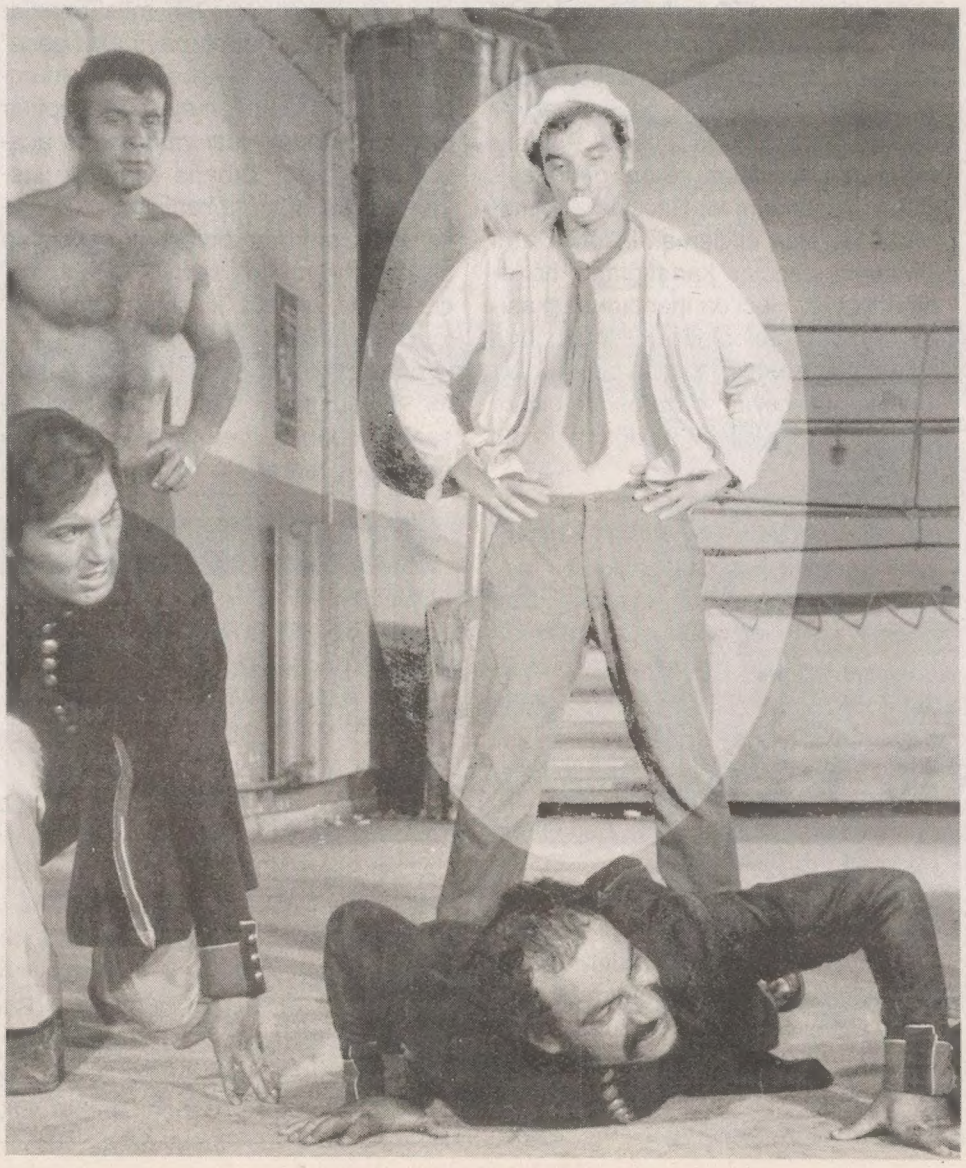

Selma G neri

Selma Güneri'nin sinemaya başlamasının ilginç bir hikayesi var. Güneri, çocuk yaşlarda, babasının yanına Amerika'ya gider, ilkokul dönemini orada geçirir. Daha sonra İstanbul'a döner ve öğrenimine Kandilli Kız Lisesi'nde devam eder. O günlerde bir akrabası, Perde Dergisi'nin açtığı yarışmaya katılacaktır. Bana geldi, kendisine yardımcı olmamı ve moral vermek için yanında bulunmamı istedi. Ben annemle birlikte, ona destek vermek üzere yarışmanın yapıldığı Dormen Tiyatrosu'na gittik. Kulisteydik. Perde Dergisi'nin sahibi Lütfi Gökmen Bey, babamdan dolayı annemi tanıdı. Beni de görünce müthiş bir reaksiyon gösterdi; 'büyümüş ne kadar güzel bir genç kız olmuş' diye. Türk sinemasının yeni yüzlere ihtiyacı olduğunu, neden bizim yarışmaya katılmadığımızı sordu, üstelik sanatçı bir aileden de geliyordum. Büyük bir ısrar vardı, o gün. Henüz çok küçüktüm, 13 yaşındayım ve ortaokula gidiyorum. 'Gerek yok, olacak iş değil' gibi olumsuz tepkiler gösterdik. Fakat çok ısrar edilince, kıramadık ve ben sahnede buldum kendimi. Erkan Yolaç sunuyordu. Ayıp olmasın, hatırları kırılmasın diye çıktım sahneye. Nasıl olsa böyle bir şey olmayacak, ben bu işi yapmayacağım diye düşünüyorum. Zaten oraya şoset çorap ve örgülü saçlarla gitmiştim. Kandilli Kız Lisesi'nde yatılı okuyorum, o zaman. Bir hoşluk olsun diye çıktım sahneye. Sonuçlar açıklandı, ben birinci seçildim. Ertesi gün okula gittiğimde büyük bir coşkuyla karşılanıyorum, arkadaşlar tarafından. Hürriyet ve Milliyet gazetesinin birinci sayfalarında yazılar çıktı; 'Türk sineması yeni bir Lasle Karon kazandı' diye. Ben Lasse Karon kim bilmiyorum. Hemen araştırıyorum, hakikaten benzediğimi görüyorum. Hocalarım soruyor, 'bu işi yapacak mısın?' diye. Yatılı okullum, bir rahibe okulu gibi. Ben kesinlikle böyle bir şeyin sözkonusu olmadığını söylüyorum. Bir yıla yakın film yapmıyorum zaten."

Ayrıca tablat boşluk kabul etmez diye bir şey var. (Pervin Par/Unutulmayan Yüzler-Mesut Kara) / Dumansız baca olmaz, kahırsız koca olmaz. (Atasözü)
Dost sanma şanlı vaktinde dost olanı, dost bil gamlı vaktinde elinden tutanı. (atasözü) / **Çiviliyoruz gurbetin kahrını sevgililerimizin fotoğraflarıyla yanyana (Ahmet Telli)**

Şöyle ki doğdum

TOLGA ÇANDAR

İyaset Bilimci, Fransız bir dostum, bir sohbetimizde; 'Ne kadar şanslısınız ki, Nazım Hikmet'le aynı dili konuşuyorsun, onun şiirlerini kendi dilinden okuyabiliyorsun. Bizlerse çevirenin bilgisine, yeteneğine ve insafına kalmışız' demişti. Nasıl onur duydum, nasıl mutlandım, yüreğim kabardı, boğazım düğümlendi, öfkelendim, kahroldum... Kısacık sürede o kadar farklı duyguyu peşpeşe ve aynı yoğunlukta yaşadım ki... Emin olun, şu an da aynı şeyleri duyumsuyorum.

15 Ocak gününün akşamında yazıyorum bu yazıyı. Bugün Nazım Hikmet'in doğum günü. 1989 yılında, o yıllarda yoğun olarak yaşadığım göz rahatsızlığıma derman aramak üzere Moskova'ya gitmiştim. İlk işim havaalanından doğruca, Nazım Hikmet'i ziyarete gitmek olmuştu. O'na 'Huma Kuşu' türküsünü çalıp söyledim. Huma Kuşu'nun sırtına bindik birlikte ve Anadolu'ya geldik. Yaylalara çıktık, ovalarına indik, pınarlarından sular içtik, denizlerinde yüzdük, türküler dinledik kaynağından güzelim Anadolu'nun. Yaşamın en güzel günlerinden biriydi.

Yazıyı bitirince, her 15 Ocak'ta yaptığım gibi Huma Kuşu türküsünü çalıp söyleyeceğim ve Nazım Usta'yı ziyarete, doğum gününün kutlamaya gideceğim. Sizlerden selam götürmeyi unutmayacağım elbette, sevgili dostlar.

Üniversite yıllarında, ODTÜ-THBT (Türk Halk Bilimleri Topluluğu) Halk Çalgıları Gurubu'nun çalışmaları ile, Müzik Kulübü'nün gitar kurslarına katılıyorum. Bağlama çalışmasına giderken, özellikle kız arkadaşlarımız bizimle birlikte yürümekten kaçınırlardı. Ben bunu anlardım ancak sonuç vereceğine inanmadığım için üzerinde durmazdım. Ama, yeri geldiğinde de halk kültürünün öneminden, türkü sevmenin ve dinlemenin statü kaybına yol açmayacağından, aydın, ilerici, demokrat olmanın, bu topraklardan, bu toprakların insanlarından, bu insanların yarattığı değerlerden yana olmak olduğundan söz ederdim.Yine de ertesi gün aynı sahne tekrarlanırdı.

Sevgili dostlar bugün sahnede kullandığım bağlamamı, 1977 yılında İzmir'de yaptırdım. Hasan Tan'ın, ODTÜ'ye rektör olarak atanmasıyla başlayan dokuz aylık boykot döneminde, ÖTK (Öğrenci Temsilciler Konseyi) 'herkes memleketine gitsin ve orda çalışsın' kararı alınca, bende Bodrum'da çalışmaya başladım. O zaman ki adıyla, Korsan Restaurant'ta çalışıyoruz. Restoranın önünde patates kızartması satıyoruz. Bir de tabela asmıştık; 'Burda yapılan satışın yüzde ellisi ODTÜ-ÖTK'ya gönderilmektedir' diye. Patates yetiştiremiyoruz. Gece saat onbirden sonra, Korsan'da da saz çalıp türkü söylüyorum. Gazeteci, yazar, tiyatrocu, üniversiteli hocalar Bodrum'a tatile gelen aydınların uğrak yeriydi; Korsan. Ancak, benim sazım yok, ödünç alıyoruz biryerlerden. Eğer sazın işi varsa, o gün Korsan'da çalamıyorum. Üç ODTÜ'lü yüz, birimiz patatese bakarken birimiz bulaşığa giriyor, bir diğerimizse servise çıkıyordu. Gönüllülerde patates soymaya yardım ediyor, tam bir imece yaşanıyordu. Baktık olacak gibi değil. Üç arkadaş karar verdik ve biriktirdiğimiz paranın bir kısmı ile İzmir'e gidip, saz alacaktık. Yoksa, saz sayesinde kazandığımız paradan mahrum kalacağız. Bu da, ÖTK'ya daha az para gidecek anlamına geliyordu. Sonuçta sabah ilk otobüsle İzmir'e gittim, verilen adreste bağlamacıyı buldum, ancak hazır saz yok. Eee, n'olcak, iki gün beklenecek, saz hazır olacak. Cebimdeki parayı hesaplıyorum, otele verecek para kalmıyor. İzmir'de de kimseyi tanımıyorum. Tam bir çaresizlik yaşıyorum, anlayacağınız. Sonunda Bodrum'a telefon ettim, sazı almadan gelme dediler, ben de iki gün simit yiyerek ve Fuar'da bankların üstünde uyuyarak saz sahibi olabildim. Bazen müzisyen arkadaşlar; 'Şu sazı bir değiştir artık, daha albenisi olan bir saz yaptır kendine, sahnede görüntü olarak daha iyi olur' diyorlar. Nasıl değiştireyim sevgili dostlar, 22 yıldır beraberiz ve o kadar çok şey yaşadık ki birlikte... Bir gün tel koptuğu için, bir arkadaşın sazı ile çıktım sahneye de, sanki bana küsmüş gibi geldi. İşte, kız arkadaşlarımızın birlikte yürümekten utandıkları saz, aynı saz.

Aradan yıllar geçti, sevgili Musa Eroğlu ile Londra'ya gittik konser vermeye. Konser sonrasında kulise ziyarete gelenlerden birisi de 20 yıl önce sazımızın yanında yürümekten çekinen kız arkadaşlarımızdan biri. Boyunca çocukları ve İngiliz eşi Andy ile Manchester'dan gelmişler beni görmeye. Birlikte yemeğe gideceğiz. Arkadaşım çekinerek;

-Tolga, arabaya kadar sazını taşımama izin verir misin? diye sordu.

-Zahmet etme hocam, ben taşırım dedim.

-Tolga ısrar ediyorum, çünkü 20 yıllık bir özür borcum var ikinize. O zamanlar bize anlatırdın da, anlamazdık. Ta ki, on yıl önce, Türkiye burnumda tüterken, tesadüfen ikinizi TRT-INT'te dinleyene kadar. Şimdi, bırakta hiç değilse arabaya kadar ben taşıyayım.

Yaa, boşuna demeyiş Adnan Yücel dost; 'Bir gün uzaklara gidersen, sakın ha. Türküsüz çıkma yollara!..'

Sevgili dostlar, San Francisco sokaklarında yaşayan zenci gençlerin yarattığı müzik akımını ülkemize transfer ederken, bunun yalnızca matematiksel anlamda mümkün olabileceğini, duyusal anlamda ise olanaksız olduğunu düşünüyorum. Toplumsal gelişmeyle sanatsal gelişme arasındaki koşutluğu kavrar isek, Türk Halk Müziği ile toplumumuz arasındaki derin ilişkiyi de daha kolay anlayabiliriz gibi geliyor bana. Ama yok, ben artık eski ben değilim, sınıf değiştirdim, bugünkü konumuma denk düşen ve bugünkü çevremin onayladığı müzikleri dinleyeceğim dersen, sen bilirsin derim. 20 yıl sonra görüşürüz. Wheather Report delisiyim, ben arkadaşlar. Dünyaca ünlü bir Pop-Jazz grubu. Aynı zamanda Ethno-Jazz, Pop-Folk türlerini çok büyük bir keyifle dinliyorum ancak, çok özel örnekler hariç, çok duygulandığım olmuyor. Yalnızca zihinsel hayranlık duyuyorum. Oysa türküleri dinlerken hem zihinsel hayranlık duyuyor, hem de çok duygulanıyor ya da coşuyorum. İşte bu yüzden sevgili dostlar, dönüp dolaşıp geleceğimiz yer türkülerimizdir diyorum!..

Dostlukla!

YAZIN ÜSTÜ

24 OCAK 1993

154
HAFTA
katilleri
hala
ceza
lan
dırıl
ma
dı

haber alma ve bilgilenme hakkına saldırının 6. yılı